

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

У КАБІНЕТ
ПСІХОЛАГА?
З РАДАСЦЮ!

8

МАКАВЕЙ
БЫВАЕ...
РОЗНЫ

13

ЗВЯЗДА

14

ЖНІЎНЯ 2019 г.

СЕРАДА

№ 152 (29019)

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір **КАРАНИК**,
міністр аховы здароўя:

«Праблема ўцечкі медыцынскіх кадраў за мяжу ўзнікла не ўчора і не пазавчора. Але яе можна вырашыць — у тым ліку і пры дапамозе павелічэння зарплат. З гэтай праблемай сутыкаецца не толькі айчынная ахова здароўя. Польскія калегі кажучы, што шмат хто з'язджае працаваць у Германію. Прыбалтыйскія калегі гавораць пра тое, што частка спецыялістаў з'язджае працаваць у Польшчу. Частка беларускіх спецыялістаў з'язджае, але частка і вяртаецца — гаворка ідзе пра тых спецыялістаў, якія працавалі на Усходзе і ў Расіі. Даручэне кіраўніка дзяржавы — павысіць да 2025 года заробак беларускіх медыкаў у два разы. Гэта будзе сур'ёзным стымулам, каб урачы не з'язджалі. Яшчэ адно з раішэнняў, якое дапаможа ўтрымаць маладых спецыялістаў у Беларусі: маладыя урачы будуць атрымліваць даплаты за высокія тэхналогіі. Раней гэтыя даплаты атрымлівалі маладыя спецыялісты толькі ў спецыялізаваных цэнтрах».

Збожжа пад кантролем

Фота: БелТА

Зерне новага ўраджая паступае на Мядзведскі хлебпрыёмны ўчастак Віцебскага камбіната хлебапрадуктаў з 12 раёнаў вобласці. Улічваючы ўмовы надвор'я, зерне пільна правяраюць на

вільготнасць. Якраз гэта з дапамогай спецыяльнага прыбора і робіць аператар зернесушыльнага комплексу Юрый ПАНДЭКА (на фота).

КОРАТКА

- Замежныя інвестары ў I паўгоддзі 2019 года уклалі ў рэальны сектар эканомікі Беларусі (акрамя банкаў) \$5,1 млрд.
- У рацыёне беларусаў недастаткова кальцыю і вітаміну D.
- Свята-кірмаш «Дзень варэння» пройдзе 18 жніўня ў Чэрыкаве.
- Больш за 35% пенсіянераў Мінска, якія стаяць на ўліку ў органах сацыяльнай абароны, працягваюць працаваць.
- Шалёны янот пакусаў жыхарку Белаазёрска.

Ураджай-2019

ЗОЛАТА «РАДЗІМЫ»

Аграрыям прыходзіцца здабываць хлеб
у няпростых умовах

У нядзелю на Магілёўшчыну абрынуўся праліўны дождж, а раніцай у панядзелак выпаў густы туман. І хоць сонейка ўжо прыпякала на ўсю моц, тэхніка стаяла ў полі, а механізатары невядома каторы раз нервова яе аглядалі. Пакуль каласы не прасохнуць, рабіць у полі няма чаго. «Калі б не гэтыя дажджы, я яшчэ б у пятніцу ўзяў 2000-ы рубель», — са скрухай кінуў лідар жніва СВК «Калгас «Радзіма» механізатар Мікалай Дарэчкін. Гэтае сельгаспрадпрыемства — адна з найлепшых гаспадарак вобласці і першая ў Бялыніцкім раёне. Карэспандэнт «Звязды» паназірала тут за ходам уборачнай кампаніі.

ЯЧМЕНЬ — КУЛЬТУРА ДАЛІКАТНАЯ

Па дарозе на поле заехаў да галоўнага эканаміста СВК, каб удакладніць аператыўныя лічбы.

— На раніцу панядзелка было ўбрана 56,5 % плошчы збожжавых (усяго 3450 гектараў), ураджайнасць склала 57,1 ц/га, валавы збор дасягнуў 11 128 тон, — паведаміла Алена Аўрамёнак. — Убралі таксама 800 гектараў азімага рапсу, намалот склаў 2658 тон пры ураджайнасці 33,2 цэнтнера з гектара.

СТАР. 5

Пакупніка трэба пераканаць у вартасцях айчыннага кнігагандлю

Вельмі часта даводзіцца чуць, што і кніга друкаваная стала дарагой па цане, і чытаць няма чаго, і купіць

Фота: Кастусь ДРОЗДКА

яе можна далёка не ва ўсіх паселішчах. Каб адказаць хоць бы на асобныя пытанні, мы звярнуліся, як нам падаецца, да суразмоўніка кампетэнтнага — генеральнага дырэктара ААТ «Белкніга» Аляксандра ВАШКЕВІЧА.

СТАР. 10

ISSN 1990 - 763X

191527

9 771990 763008

У АСНОВЕ ПАВІННА БЫЦЬ СПРАВДЛІВАСЦЬ

Аляксандр Лукашэнка анансаваў нараду па зьабядаўднёным пытаньням з ​​органамі правапарадку

На вялікай нарадзе разгледзяць шэраг спраў, пры расследаванні якіх закраліся правы і законныя інтарэсы грамадзян. Апошняя кропля, якая прымусіла Прэзідэнта запланаванаць абмеркаваньне і выклікала напружанасьць, стала прэмернае зацягванне следчых дзеянняў. Напрыклад, Прэзідэнт быў вымушаны даручыць Аператыўна-аналітычнаму цэнтру разабрацца ў справе галоўнага інжынэра Мінскага заводу колавых цягачоў.

«Я не разумею, як можна затрымаць чалавека, пасадаці яго ў следчы ізалятар — нават не ў турму — і ў чатырох сценах трымаць чатыры гады. І потым за недаказанасцю яго адпусціць», — выказаўся Аляксандр Лукашэнка і даручыў «выцягнуць на паверхню» падобныя справы — хай тэрмін не чатыры, а два, паўтара года.

«Калі вы затрымліваеце чалавека, дык дакажыце яго віну па ўстаноўленай законам тэрміны без усялякіх там прадаўжэньняў. Гэта такі выпадак, які падтурхнуў мяне да размовы з ​​органамі праваахоўнай сістэмы ўвогуле. Гэта нядроба. Мы да людзей павінны ставіцца пачалавечы», — запатрабаваў беларускі лідар.

Ён узаўне, што ёсць іншыя метады, каб не затрымліваць чалавека, узяць яго на кантроль і праверыць факт праціраўнай дзейнасці. Прэзідэнт перакананы: калі бачныя недапрацоўкі на аператыўным

узроўні, трэба не затрымліваць чалавека, а спяганьні з ​​міліцыі, Камітэта дзяржаўнага бяспекі і іншых ведамстваў, якія займаюцца першаснымі дзеяннямі.

«У аснове павінна ляжаць справядлівасць», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. Старшыня Следчага камітэта Іван Наскевіч далажыў яму аб выніках работ ведамства за сем месяцаў, паведаміўшы, што ўзровень злачыннасці ўзрос на 8,3 працэнта.

Да крымінальнай адказнасці па справах, перададзеных пракурору для накіравання ў суд, прыцягнута 25,9 тысячы абвінавачваных — больш на 1,8 працэнта, чым летась. Павялічылася і колькасць крымінальных спраў, якія знаходзіліся ў выкананні, — на 12,3 працэнта. Разам з ​​тым больш спраў завершана — на 3,5 працэнта.

Колькасць патрабаваньняў пракурораў аб ліквідаванні парушэнняў заканадаўства, дапушчаных падчас

рэдняга следства, скарацілася на 16,2 працэнта.

Старшыня Следчага камітэта падкрэсліў, што палову крымінальных спраў удалося скончыць у скарачаны тэрмін — да месяца. Аднак павялічылася і частка спраў, расследаванне па якіх скончана ў тэрмін звыш двух месяцаў. Узровень пакрыцця страт узрос і ў працэнтным, і ў грашовым выражэнні.

Іван Наскевіч расказаў кіраўніку дзяржавы пра следчыя дзеянні па сёлёных нашумелых справах, за расследаваннем якіх Аляксандр Лукашэнка заўсёды ўважліва сочыць.

На кантролі Прэзідэнта справа па выбухах пры правядзенні салюту 3 ліпеня, калі падчас пазаштатнай сітуацыі загінуў чалавек, быў прычынены значны ўрон фізічным і юрыдычным асобам. Следства разглядае чатыры версіі. Па словах кіраўніка ведамства, галоўнай прычынай выбуху маглі з'яўляцца няякасныя патроны, феерверчныя вырабы.

«Ужо вядома, што частка з ​​іх была са скончаным тэрмінам прыдатнасці, частка падваргалася механічнай так званай «падрацоўцы» перад зараджаннем. На думку следства, ёсць прамая прычынная сувязь паміж якасцю вырабаў і ўздзеяннем на іх і выбухамі. Прызначаны цэлы

шэраг экспертызаў», — падкрэсліў Іван Наскевіч.

У сувязі з ​​гібеллю супрацоўніка міліцыі Патаповіча следства прыняло канчатковае рашэнне аб спыненні справы. У следства няма сумненняў у тым, што мела месца самагубства. Старшыня камітэта паведаміў: дакладна даказана, што супрацоўнік у краме набыў дровы і сродак для распальвання, якія загады даставіў у месца, дзе пазней ён быў знойдзены мёртвым. Падчас дзяржаўнага Патаповіч з надуманай прычыны сышоў з ​​маршруту нясення службы, пераапрапуўся ў цывільную вопратку і на таксі з'ехаў у бок ляснага масіву.

«Да нядаўняга часу нам не хапала аднаго звяна — таксіста, які вёз супрацоўніка міліцыі. Асобу кіроўцы мы выявілі, дыпагталі яго. Яго сведчання якраз знаходзяцца ў канве іншых доказаў. Маецца і цэлы шэраг відэазапісаў, якія пацвярджаюць, што супрацоўнік міліцыі сам набываў гаручыя сродкі, сеў у канкрэтную машыну таксі. Па заключэнні экспертызаў, ён мог сам прычыніць сабе тое агнястрэльнае раненне, якое стала прычынай смерці. На пастале знаходзіцца толькі яго біялагічныя слэды, а на цэле — слэды страляў», — паведаміў Іван Наскевіч.

Барвара МАРОЗОВА.

Вытворчасць пластыкавых лыж стартуе ў лістападзе

Работа па стварэнні прадпрыемства ідзе ў планавым парадку — пра гэта далажыў Аляксандру Лукашэнку кіраўнік спраў Прэзідэнта Віктар Шэйман. Шэраг аб'ектаў, па якіх Прэзідэнт даваў даручэнні на будаўнічай тэматыцы, ужо завершаны і ўведзены ў эксплуатацыю.

На сустрэчы таксама абмеркавалі пытанне фінансавай структуры Упраўлення справамі: стаць задача стварыць фінансавыя інструменты, якія дазваляць сістэме працаваць больш эфектыўна.

Зайшла гаворка і аб стварэнні сучаснага цэнтру міні-інвазійнай эндаскапічнай хірургіі на базе Рэспубліканскага клінічнага медыцынскага цэнтру. Плануецца, што гэтая ўстанова прапануе пацыентам новыя медыцынскія тэхналогіі сусветнага ўзроўню ў лясчэнні захворванняў пазваночніка, хвароб уралогічнага характару і складаных выпадкаў лор-захворванняў.

Кіраўнік спраў паведаміў аб рабоце, якая праводзіцца па даручэнні Прэзідэнта на Афрыканскім кантыненте. Там завяршаецца стварэнне сумеснага прадпрыемства ў галіне сельскай гаспадаркі, якое будзе вырабляць і перапрацоўваць маляко, ялавічыну і птушчу. Акрамя таго, вырашаецца пытанне па будаўніцтве электрастанцыі на сонечных панэлях. Ствараюцца таксама аўтаатранспартнае прадпрыемства па перавозцы грузаў на поўдні Афрыкі і прадпрыемства, якое будзе ўзводзіць дарогі і лініі электраперадачы.

Паводле БелТА.

Аграрыі аптымізму не трацяць

Ход уборачнай кампаніі ў краіне па-ранейшаму застаецца ў полі зроку Прэзідэнта. Прафільныя кіраўнікі, а таксама старшыні аблвыканкамаў без адрыўу ад асноўных заняткаў у штодзённым рэжыме інфармуюць кіраўніка дзяржавы аб сітуацыі. Учора Аляксандр Лукашэнка заслухаў падрабязны даклад губернатара Віцебскай вобласці Мікалая Шарснёва аб ходзе жніва ў рэгіёне. Пра гэта паведамляе прэс-служба Прэзідэнта.

На сённяшня дзень у рэгіёне ўбрана 60 працэнтаў плошчаў, у засаках ужо больш за 650 тысяч тон збожжа. Павялічваецца гэтую лічбу належным тэмпамі аграрыям пакуль перашкаджае надвор'е. У прыватнасці, учора з-за дажджоў палыява работы ў вобласці былі фактычна спыненыя.

Разам з ​​тым, як далажыў Мікалай Шарснёў, аптымізму аграрыі не трацяць — як толькі дазваляць умовы надвор'я, за справу возмывацца з ​​максимальнай аддачай і эфектыўнасцю.

Прэзідэнт таксама цікавіўся ходам уборкі лёну ў Віцебскай вобласці. На 13 жніўня ў рэгіёне ўжо выцераблены амаль 75 працэнтаў плошчаў лёну, што складае 10 тысяч гектараў.

Поруч з ​​сусветнымі трэндамі

Удзел у сусветных чэмпіянатах WorldSkills дае Беларусі магчымасць дэманстраваць свае поспехі ў прафпадрахтоўцы і пераймаць перадавы вопыт іншых краін, заявіў намеснік прэм'ер-міністра Ігар Петрышэнка на ўрачыстых праводзінах рэспубліканскай каманды на 45-ы міжнародны чэмпіят прафесійнага майстэрства WorldSkills Kazan 2019, перадае карэспандэнт БелТА.

У Беларусі вялікая ўвага ўдзяляецца ўдасканаленню прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў. Гэта аснова развіцця нашай эканомікі. Таму для нас важна ўкараняць перадавыя сусветныя метадыкі. Аснашчаем навучальныя ўстановы новай матэрыяльна-тэхнічнай базай, укаранем інфармацыйныя тэхналогіі, каб наша краіна ішла ў нагу з ​​сусветнымі лідарамі. Таксама важна дэманстраваць і супастаўляць узровень уласнай прафпадрахтоўкі з ​​сусветнымі трэндамі.

Адзін са спосабаў — WorldSkills. Гэта магчымасць прадэманстраваць свае лепшыя метадыкі і дасягненні і паглядзець, як у іншых, каб, магчыма, адкарыставаць навукальныя праграмы падрыхтоўкі спецыялістаў, у тым ліку ў 47 структурных рэсурсных цэнтрах», — сказаў Ігар Петрышэнка. Ён пажадаў канкурсантам поспехаў і нагадаў, што іх задача — набрацца новых ведаў, а таксама паказаць усяму свету, што Беларусь — краіна з ​​высокім прафесійным патэнцыялам не толькі ў сферы вышэйшай адукацыі, але і па рабочых спецыяльнасцях.

WorldSkills International — міжнародны некамерцыйны рух, мэтай якога з'яўляецца павышэнне прэстыжу прафесійнай адукацыі і стандарту прафесійнай падрыхтоўкі, прыцягненне моладзі ў вытворчы сектар эканомікі, папулярызацыя рабочых прафесій і спецыяльнасцяў. Удзельнікі — маладыя людзі да 22 гадоў (па некаторых кампетэнцыях — да 24 гадоў). У студзені 2014 года Беларусь афіцыйна стала членам міжнароднай арганізацыі WorldSkills International. Прадстаўнікі рэспублікі ўдзельнічалі ў 43-м міжнародным чэмпіянаце WorldSkills у бразільскім Сан-Паўла, у 44-м чэмпіянаце ў Абу-Дабі.

фот. БелТА

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Аргенцінская біржа перажыла гістарычнае падзенне

Аргенцінскія біржавы індэкс Merval абваліўся на 38 працэнтаў на фоне публікацыі вынікаў праймерыз, па выніках якіх фаварытам выбараў у краіне аказаўся не дзейні прэзідэнт Маурысіа Макра, а апазіцыянер Альберта Фернандэс. Як паведамляе Bloomberg, за апошнія 70 гадоў горшай сітуацыя была толькі ў чэрвені 1989-га, калі біржа Шры-Ланкі абвалілася на 60 працэнтаў на фоне грамадзянскай вайны. Курс аргенцінскай валюты апусціўся на 30 працэнтаў — да 65 песа за долар. Больш за ўсё пацярпелі кампаніі з ​​фінансаванага і энергетычнага сектараў. На амерыканскай фондавай біржы Nasdaq кошт папер аргенцінскага па-стаўшчыка электраэнергіі Edenor абваліўся на 58,9 працэнта, а энергетычнай кампаніі Central Puerto — на 55,5. Як вядома, прэзідэнцкія выбары ў Аргенціне пройдуць у кастрычніку. Падчас праймерыз грамадзяне выбіраюць кандыдатаў, якія будучы прадстаўляць на іх тую ці іншую партыю. Аднак сёлета ўсе палітычныя сілы выставілі толькі па адным прэтэндэнце. Такім чынам, праймерыз сталі своеасаблівым аптыманнем грамадскай думкі, якое дазваляе ўбачыць рэальны расклад сіл перад прэзідэнцкімі выбарамі.

Алмазбека Атамбаева абвінавачалі ў спробе дзяржаўнага перавароту ў Кыргызстане

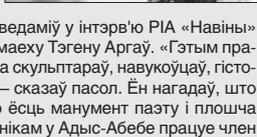
Затрымааны 8 жніўня былы прэзідэнт Кыргызстана Алмазбек Атамбаев рыхтаваў у рэспубліцы дзяржаўны пераварот. Пра гэта заявіў на прэс-канферэнцыі ў Бішкеку кіраўнік Дзяржаўнага камітэта нацыянальнай бяспекі Кыргызстана Аразбек Апумбаев. Па яго словах, экс-прэзідэнт спецы-

яльна падчас аперацыі па яго затрыманні выкарыстаў для абароны жанчын і дзяцей, каб мець інфармацыю аб раненнях мірных грамадзян як фактар для звяржэння ўлады. «Атамбаев рыхтаваўся да гэтага, — сказаў кіраўнік Дзяржаўнага камітэта нацыянальнай бяспекі. — Яму патрэбна была кроў, каб здзейсніць дзяржаўны пераварот. Гэта была яго задума». Таксама стала вядома, што экс-прэзідэнту Кыргызстана прад'яўлены абвінавачванні ў забойстве і іншых асабліва цяжкіх злачынствах. Пра гэта паведамілі інфармагенцтвы са спасылкай на прадстаўніка кыргызскай генпракуратуры. Акрамя забойства, былога кіраўніка дзяржавы абвінавачваюць у арганізацыі масавых беспарадкаў, захопе заложнікаў і прыманенні гвалту супраць прадстаўніка ўлады. У Кыргызстане накладзены арышт на 120 адзінак маёмасці экс-прэзідэнта. Яму лагражае пажыццёвае пазбаўленне волі.

У сталіцы Эфіопіі ўсталяуюць помнік Пушкіну вышэйшай больш за пяць метраў

У цэнтры сталіцы Эфіопіі — Адыс-Абеба — у хуткім часе будзе ўстаноўлены яшчэ адзін помнік расійскаму паэту Аляксандру Пушкіну, прагледзеў якога Абрам Ганібал быў ураджэнцам афрыканскай краіны, паведаміў у інтэрв'ю РІА «Навіны» пасол Эфіопіі ў Расіі Аленамеху Тэгэну Аргаў.

«Гэтым праектам займаецца каманда скульптараў, навукоўцаў, гісторыкаў з ​​Эфіопіі і Расіі», — сказаў пасол. Ён нагадаў, што ў эфіопскай сталіцы ўжо ёсць манумент паэту і плошча Пушкіна. Над новым помнікам у Адыс-Абебе працуе член Саюза мастакоў Расіі і ЮНЕСКА, член Студый ваенных мастакоў Мінабароны Расіі скульптар Аляксей Чабаненка. «Згодна з ​​праектам, гэта манументальная бронзавая скульптура на гранітным пастаменце. Агульная вышыня помніка плануецца больш за пяць метраў», — расказаў скульптар. Паводле яго слоў, праект зацверджаны, і цяпер эфіопскае ўладу ўзгадняюць месца яго размяшчэння. Плануецца, што помнік будзе ўсталяваны на плошчы ў цэнтры Адыс-Абебы. На стварэнне скульптуры Чабаненку спатрэбіцца ад трох месяцаў да паўгода.

Армейскія гульні

СТРАЛЯЙ І БЯЖЫ

Нашы снайперы — найлепшыя!

Добрая навіна прыйшла напярэдадні з Брэста. На палігоне блізу горада, дзе выступаюць падчас Армейскіх міжнародных гульняў снайперы, нашы вайскоўцы заваявалі золата ў біятлоне. Пра гэта паведаміў галоўны суддзя конкурсу, намеснік камандуючага сіламі спецыяльных аперацый Узброеных Сіл Беларусі Уладзімір Бель.

Самай вядоўчай акадэміяй у свеце з'яўляецца снайперская эстафета. У гэты фінальны этап «Снайперскага рубяжа» выйшлі восем камандаў. Іх падзялілі на дзве падгрупы. У першай аказаліся каманды з Азербайджана, Ірана, Узбекістана і В'етнама. Другую склалі прадстаўнікі

Беларусі, Расіі, Казахстану і Кітая.

Удзельнікі мусілі пераадолець дыстанцыю працягласцю каля кіламетра. Маршрут быў вельмі складаны — сцяна з праламом, роў, плот, завала і нават загарода

з дроту. Усё гэта чаргавалася з агнявымі рубяжамі. За кожны недакладны стрэл удзельнік мусіў прымаць штрафны круг — усё як і ў спрынтарскім біятлоннай гонцы.

Хутчэй за ўсіх дыстанцыю прайшлі каманды Узбекістана і Беларусі. За спаборніцтвамі назіралі міністр абароны Беларусі Андрэй Раўкоў і старшыня Брэсцкага аблвыканкама Анатоль Ліс.

Агулам жа ў «Снайперскім рубяжы» прынялі

ўдзел каманды з 21 краіны. Іх прадстаўнікі, акрамя эстафеты, вызначалі найлепшых у індывідуальным і парным заліках. Наша каманда выйграла па выніках конкурсу «золата». Другое і трэцяе месцы — у дружна з Расіі і Казахстана.

Тым часам на палігоне пад Брэстам за званне найлепшых ваеннаслужачых падраздзяленняў спецыяльнага прызначэння змагаюцца каманды з Беларусі і Расіі.

Валярыян ШКЛЕННІК.

Фота БелТА

ФАКТЫ

ВЫРАТАВАЛІ 155 ТОН САЛОМЫ

Каля васьмі гадзін вечара ратавальнікі Кобрынскага раённага падраздзялення МНС выехалі ў поле ў аграгарадку Пяскі — там гарэла салома.

Па прыбыцці да месца выкліку было выяўлена, што ў полі гарыць сцірта вагой 160 тон, якая належыць мясцовому прадпрыемству.

Пажар быў лакалізаваны і ліквідаваны. Падраздзяленні МНС сумесна з супрацоўнікамі гаспадаркі выратавалі 155 тон саломы. Прычына здарэння высвятляецца. Адна з версій, якія разглядаюцца, — права сін прыроды, навалнічны разрад маланкі, паведамаў МНС.

ПІСТАЛЕТЫ, ЭЛЕКТРАШОКЕР І КАТАНА

Усе гэта было затрымана на граніцы

За суткі пагранічнікі выявілі ў грамадзян, якія спрабавалі перасячы граніцу, два пнеўматычныя пісталеты, электрашокер, а таксама прыладу, якая падаўляе сігналы сувязі, і самурайскі меч, паведамаў Дзяржаўны пагранічны камітэт Рэспублікі Беларусь.

Раніцай у пункце пропуску «Урбаны» пагранічны нарад сумесна з супрацоўнікамі мытнай пры афармленні на ўезд у Беларусь з Латвіі Toyota, якой кіраваў грамадзянін Расіі, знайшоў у салоне аўтамабіля электрашокер. Таксама была выяўлена адмысловая тэхнічная прылада, прызначаная для падаўлення сігналаў сувязі. Як патлумачыў кіроўца, блакіратар яму спатрэбіўся для забеспячэння беспякі бізнес-перагавораў. Канфіскаваныя спецсродкі адпраўлены на экспертызу.

Праз некалькі гадзін пры афармленні аўтамабіля Subaru, які ехаў з Літвы праз пункт спрашчанага пропуску «Лынтупы», пагранічны нарад на заднім сядзенні машыны выявіў пнеўматычны пісталет «Борнер». Кіроўца — грамадзянін Літвы — не стаў адмаўляцца, што небяспечны выраб належыць яму. Мужчына растлумачыў,

ПАДЗЕІ

што забыўся вылажыць яго перад межай паездкай.

Аналагічны выпадак адбыўся ў пункце пропуску «Новая Гута». Пры афармленні на выезд з Беларусі аўтамабіля Honda, яким кіраваў грамадзянін Расіі, у скрыні пад пасажырскім сядзеннем знайдзены пнеўматычны пісталет ПМ.

Грамадзянская зброя канфіскавана супрацоўнікамі пагранічнай службы. Па названых фактах прызначаныя праверкі.

МАЛАТКОМ — ПА ПАТРОНЕ...

У Калінкавіцкім раёне хлопчык атрымаў траўму ад маніпуляцыі з будаўнічым патронам. Тут увечары ў цэнтральную раённую балюцу даставілі 9-гадовага жыхара вёскі Аляксандраўка. У хлопчыка дыягнаставалі рваную рану пальца правай рукі. Інфармацыю медыкі перадалі ў Калінкавіцкі РАУС. У паліклініку выехалі ўчастковы інспектар па справах непаўналетніх і ўчастковы інспектар міліцыі.

Яны высветлілі, што хлопчык гуляў у вёсцы каля закінутага будынка і, знайшоўшы будаўнічы патрон, пакаў яго ў кішэню.

Як удакладнілі ў УУС Гомельскага аблвыканкама, будаўнічы патрон — халасты, уяўляе сабой гільзу невялікіх памераў з завальцаваным дульцам, мае капсуль-запальнік, зараджаецца бяздымным порохам, які выкарыстоўваецца ў некаторых мантажных пісталетах для забавання дзюбелю ў шчыльныя матэрыялы (бетон, цэглу, метал) і ў іншым прамысловым абсталяванні.

Хлопчык прыйшоў у двор свайго дома. Бацька ў гэты час раментаваў веласіпед. У нейкі момант ён павярнуўся да сына спінай. А той узяў у рукі малаток і зрабіў некалькі ўдараў па патроне. Пасля аднаго з іх той разарваўся, прычыннішы дзіцяці цялесныя пашкоджанні.

У раённай паліклініцы хлопчыку аператыўна аказалі дапамогу. Яго здароўю нічога не пагражае.

НАВІНЫ

П'ЯНЫ НА КВАДРАЦЫКЛЕ ВЫЕХАЎ НА ДАРОГУ

Увечары, каля 19.40, увагу супрацоўнікаў ДАІ прыцягнуў малады чалавек, які рухаўся ў Мінскім раёне па аўтадарозе Калодзішчы — Заслаўе на квадрацыкле, што забаронена Правіламі дарожнага руху.

Кіроўца праігнараваў неаднаразова законныя патрабаванні супрацоўнікаў ДАІ спыніцца і прадоўжыў рух. У выніку пераследавання ён быў затрыманы ў садовым таварыстве «Зачанская крыніца».

Пры разглядзе высветлілася, што за рулём квадрацыкла знаходзіўся 33-гадовы жыхар Мінска. Раней ён прыцягваўся 11 разоў да адміністрацыйнай адказнасці за парушэнне ПДР. Па выніках медалгаду ў яго ўстаноўлена 1,08 праміле, паведамаў УДАІ УУС Мінскага аблвыканкама. У даданыя моманты кіроўца складзены адміністрацыйныя пратаколы, а квадрацыкл адпраўлены на штрафстанку.

ДАСТАЛІ КАРОВУ З КАЛОДЗЕЖА

Здарэнне адбылося ў Мазырскім раёне.

Раніцай у службу выратавання з просьбай аб дапамозе звярнуліся жыхары вёскі Бібікі — карова правалілася ў закінуты пусты калодзеж глыбінёй каля двух метраў. Гаспадыня выцягнуць жывёлу не змагла. Пры дапамозе «Амкадор-332С» эксперыментальнай базы «Крынічная», гаспадарчага пажарнага рукава і парашутнага стропа работнікі МНС дасталі рагоў. Карова не пацяперала і ў ветэрынарнай дапамозе не мела патрэбы, перадае Гомельскае абласное ўпраўленне МНС.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Як нас дураць...

Чужы тэлефон як сродак нажывы

У Мінску Ленінскім раённым аддзелам Следчага камітэта расследаецца незвычайная крымінальная справа: малады чалавек абвінавачваецца ў крадзяжы шляхам выкарыстання камп'ютарнай тэхнікі.

Па даных следства, на працягу некалькіх месяцаў 2019 года хлопцек знаёміўся з падлеткамі і, прапаноўваючы ім крыху зарабіць, прасіў скарыстацца іх сім-картамі. Ён расказаў хлопцам, што выйграў у казіно буйную суму грошай і вывесіць іх можа толькі па 100 рублёў праз сім-карты аднаго з сотавых аператараў краіны.

На самай справе, калі малады чалавек устаўляў сім-карту ў свой тэлефон, ён з дапамогай спецыялізаванай праграмы і раней створаных віртуальных банкаўскіх карт так накіроўваў грашовыя сродкі, атрыманыя ў аператара сувязі ў якасці пазыкі, на розныя банкаўскія карты, пасля чаго пераводзіў у наяўныя. Падлеткам ён даваў 5 рублёў у выглядзе ўзнагароджання за карыстанне сім-картай.

Пацярпелыя сталі звяртацца ў міліцыю праз месяц, калі ім на мабільныя тэлефоны прыйшлі смс-абвесткі аб аплаце ўзятай раней пазыкі. У выніку аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў супрацоўнікамі міліцыі выяўлены і затрыманы падазраваны. З моманту прадаўлення абвінавачвання малады чалавек знаходзіцца пад вартай.

На гэты момант ад яго дзеянняў пацярпелі 10 грамадзян. Праціпраўным спосабам абвінавачанаму ўдалося завалодаць 1 трысячай рублёў. Хоць, як паведаміла афіцыйны прадстаўнік УСК па горадзе Мінску Кацярына Гарлінская, у следчых ёсць падставы лічыць, што фактаў праціпраўнай дзейнасці юнака можа быць і значна больш.

Канстанцін ЛЮТКЕВІЧ.

А ты не бармен...

Бацькі думалі, што сын добра зарабляе

У Маладзечанскі РАУС звярнулася 44-гадовая гараджанка, якая паведаміла пра знікненне ювельніцкай вырабы. Залатыя ўпрыгажэнні ляжалі ў скрынчачы ў кватэры. Выкрадзенае заяўніца ацаніла ў 800 рублёў.

Праваахоўнікі сталі разбірацца ў дэталях таго, што здарылася. Як высветлілася, днём у кватэры гасцяваў 22-гадовы прыяцель сына. Нібыта палаяўшыся з бацькамі, таварыш застаўся начаваць. А назаўтра ў кватэры не аказалася ні самога гасця, ні ювельніцкай вырабы.

Практычна адначасова ў міліцыю паступілі яшчэ дзве заявы. 40-гадовая мясцовая жыхарка расказала, што з кватэры зніклі залатыя ўпрыгажэнні і бытавая тэхніка (два тэлевізары, ноўтбук, электронная кніга) на агульную суму звыш 3300 рублёў. Па яе словах, рэчы зніклі паступова, таму гаспадыня не адразу заўважыла іх адсутнасць. Першым трыгоўку забіў сын жанчыны. У другім выпадку з кватэры быў выкрадзены толькі нарочны гадзіннік коштам 300 рублёў.

Аператыўнікі ўстанавілі, што ва ўсіх гісторыях фігуруе адзін і той жа малады чалавек. Маладзечанец расказаў сябрам і іх блізкім пра свае адносіны з бацькамі, якія быццам бы не склаліся. Карыстаючыся даверлівасцю людзей, хітрун заставаўся паўчыц у прыяцеляў — у каго дзень-два, у каго месяц. І краў, здаваў у ламбард чужыя рэчы. Атрыманыя грошы фігурант скарыстоўваў на асабістыя патрэбы і стаўкі ў букмекерскай канторы.

Па такой схеме хлопцек дзейнічаў досыць доўга, верагодна, з разлікам, што прыяцелі не стануць заяўляць на яго ў міліцыю. У дадзеныя да злымынкі распачатыя крымінальныя справы па артыкуле «Крадзеж». Выкрадзеныя рэчы праваахоўнікі канфіскавалі ў гарадскіх ламбардах, самога злымынкі затрымалі.

Таксама аператыўнікі высветлілі, што ў якасці яшчэ аднаго «заробку» ён браў напрокат электраінструменты, гульнявыя прыстаўкі, веласіпеды і таксама здаваў іх у ламбард. У той жа час яго бацькі былі ўпаўнянены, што сын працуе ў сталіцы барменам і шмат зарабляе. Пра махінацыі прадпрыемства сына даведаліся пасля таго, як да іх сталі звяртацца прадстаўнікі пракатных фірмаў, паведамаючы, што кліент не вярнуў ва ўстаноўлены тэрмін арандаваныя рэчы і не выходзіць на сувязь.

Па гэтых фактах, а такіх ужо не менш за пяць, у дзеяннях фігуранта праваахоўнікі ўгледжваюць прыкметы складу злачынства, прадугледжанага крымінальным артыкулам «Прысваенне альбо растрата».

Дарэчы, па інфармацыі Маладзечанскага РАУС, раней малады чалавек не фігураваў у крымінальных зводках, не прыцягваўся і да адміністрацыйнай адказнасці.

Сяргей РАСОЛЬКА.

НАВАГРУДСКІ АЙБАЛІТ

Ветэрынар, які дапамагае кругласутачна

Нумар тэлефона ветэрынара Івана Бахарэвіча я знайшла ў інтэрнэце, калі тэрмінова спатрэбілася ратаваць майго ката. Жыве каток у вёсцы ў Карэліцкім раёне. Нехта пашкодзіў яму заднюю лапу. Быў суботні вечар, найбліжэйшы ветэрынар аказаўся ў Навагрудку, за 25 кіламетраў. Ён зняў трубку, сказаў, што ўжо з'ехаў з работы — а жыве ён за 16 кіламетраў ад горада. Спытаў, калі я змагу прыехаць. Праз 40 хвілін я дамчала да доктара, ён быў ужо на месцы. Агледзеў ката, зрабіў укол, раскасаў, як лячыць далей, і... не ўзяў грошай... Як так? Памятаю, што нейкую драбязу тады ўсё ж пакінула. Праз некалькі дзён Іван Канстанцінавіч пазваніў, спытаў, як здароўе пацыента. Пасля я яшчэ некалькі разоў вазіла да яго майго гадванца з рознымі праблемамі. І кожны раз доктар глядзеў, дапамагаў, выпісваў рэцэпты, раіў, што і як рабіць... Івана БАХАРЭВІЧА, дарчы, з яго з нестандартным падыходам да работы ведаюць ва ўсёй акрузе, і кожны кажа пра яго з цеплынёй і ўдзячнасцю. Што не дзіва. Дзе ты яшчэ знойдзеш ветэрынара, які ў любы час гатовы дапамагчы сваім пацыентам?!

Спачатку складана, потым прывыкаеш

Афіцыйна Іван Бахарэвіч практыкуе з 12 дня да 7 вечара. Усё робіць адзін. Кажы, што хоча знайсці таго памочніка, які ў плане дапамогі жывёлам будзе падобны да яго, будзе неабыхавая ставіцца да чатырохногіх пацыентаў.

Цяпер раённы ветэрынар лечыць у асноўным каток, сабак, палугаяў, хамякоў, чарапах. Сустрэкаюцца, праўда, змеі, вараны, нават кракадзілы, але ім, як кажа сам доктар, ён можа толькі вярнуць знешнасць — вылучыць пералом. А вось унутранымі хваробамі рэптылій лепш займацца прафесіяналам з заапаркаў.

Раней у практыцы доктара было больш буйных рагатых жывёл, аднак з часам у прыватных уладаннях іх ройцца ўсё меней.

Аграгарадкі паступова паглынаюць сельскагаспадарчы кірунак жывёлагадоўлі са свіннямі, авечкамі, каровамі, козамі, коньмі. Цяпер людзі больш трымаюць каток ды сабак, каб было каго прылачыць. Асабліва калі дзеці ўжо раз'ехаліся з роднай хаты, — кажа Іван Бахарэвіч.

Доктар падыходзіць да лячэння не проста сумленна, а з пэўнай філасофіяй. Ён ніколі не зробіць жывёле аборт, калі гэта не патрэбна, і тым больш не ўспыліць яе толькі таму, што яна старая і лячыць доўга ды цяжка. Нават да кастрацыі ставіцца негатыўна і раіць гэтага не рабіць:

— У жывёлы мяняецца гарманальны баланс, яна становіцца флегматычная, пачынае таўсцеець — адсюль дыябет, праблемы з ныркамі. Адным словам, вельмі запэкаецца паскораны лічыльнік яе жыцця.

Доктар кажа, што даўно ўжо адшоў ад поласцевых аперацый. Стэрэлізуе праз лапаратамію і давёў аперацыю да дасканаласці: менш траўматызму, лепш жывае. Працэдура такім чынам падаражэла, аднак гэта таго варта, бо жывёла ачуняе хутэй. Хоць павязкі ён раіць не здымаць тыдні тры.

— Чаму дапамагаю паза межамі працоўнага часу? Напэўна, у мяне такі маральны падыход. Вось уявіце, у людзей выхадны. А з вашым гадванцам нешта здарылася па дарозе ці па прыездзе ў вёску. Летам жа шмат хто жывёл з сабой бярэ, і на ўчастках пачынаюцца «міжусобіцы»

ралом адкрыты ці жывёлу пакусалі, яна аднекуль звалілася, не можа нарадзіць — тады я еду дапамагаць, — кажа ён. — Бывае, што адключаю тэлефон, калі адчуваю, што стаіму настолькі, што не за гарамі нервовы зрыў і, калі не паслы спакойна 5-6 гадзін, давядзецца ратаваць мяне.

Палячыцца, пасварыцца ці... пагаварыцца

Разбагацец на ветэрынарнай справе ў раённых цэнтрах немагчыма, лічыць Іван Бахарэвіч, бо людзей, якія маюць гадванцаў, клопаціцца пра іх, возяць на прышчэпкі і іншыя пра-

паміж тутэйшымі і гарадскімі. І вось вясковы сабак кусае прыезджага. Што рабіць? Бываюць моманты, калі ў Мінск ужо проста не даедзеш. У гаспадара гора, і адмакнуцца ад яго ні па якіх законах нельга. Трэба пайсці насустрач. Спачатку гэта складана, пасля прывыкаеш, а яшчэ пазней разумееш, што іншых варыянтаў проста няма.

Іншая рэч, калі людзі тэлефануюць у тры гадзіны ночы і пытаюцца: чаму гэта ў майго ката нейкая плямінка з'явілася? Падобных званкоў да ветэрынара маса.

— Закрыты пералом можа пачакаць да раніцы, бо такая аперацыя запатрабуе дзве-тры гадзіны. Калі пе-

цэдурны, зусім мала. Хаця цана ў раённага ветэрынара ў параўнанні са сталіцай значна меншая, для многіх мясцовых яна таксама высокая.

— Але задаволены тым, што зарабіў. Мне хапае на бензін, адзенне, ежу, а што яшчэ трэба? Калі чалавеку камфортна ў сваім свеце, ён будзе добры да іншых. А чалавек у злосці не можа рабіць нічога добрага, ён ужо ў пекле, яго ўсё навокал раздражняе і злуе.

Ёсць людзі, якія прыходзяць проста пасварыцца. Пачынаеш з імі гаварыцца, а яны стаяць на сваім, бо вычталі ў інтэрнэце «правільны» дыягназ свайго гадванца.

— Я стараюся не браць грошы ў такіх, бо яны не прыносяць карысці, — заўважае суразмоўца.

Часта людзі застаюцца віннымі ветэрынара. Пасля забываюцца аддаць грошы ці проста вырашаюць такім чынам саканоміць. Іван Бахарэвіч не крыўдуе. Ён ведае, што доўг вернецца да яго нейкім іншым шляхам. А вось той, хто вінен, абавязкова атрымае ад лёсу нейкі негатыв, толькі не зразумее, чаму. Так працуе закон захавання энергіі, упэўнены Бахарэвіч, і стараецца абыходзіцца па-людску з усімі.

Неяк пазваніў мужчына з Мінска, папытаўся, ці можна праз дзве гадзіны прывезці сабаку на стэрэлізацыю. Доктар пагадзіўся, праапэрыраваў, а той вярнуўся па гадванца і кажа: «Я загадзя запісаўся на аперацыю ў сталічную клініку, прыехаў, а мне сказалі чакаць тры гадзіны, бо спатрэбілася «хуткая»... Я на бензін да вас і на аперацыю грошы патраціў — і застаўся ў плюсе. На экскурсію з дачкой схадзіў і ў часе амаль выйграў», успамінае выпадак ветэрынар.

А яшчэ бываюць кліенты, якім проста пагаварыць няма з кім. Жанчына гадоў 70 аднойчы выклікала ветэрынара да хворай каровы, а сама з ім «за жыццё» хвілін сорок прагаварыла. Калі маналог бабулі скончыўся, доктар кажа: «Ну, давайце карову лячыць». «Ды халера з той каровай. Колькі я вам віваната?» — чуе ў адказ. Заплаціла яна як за прыём і задаволеная засталася, аж тварам пасвятлела. А ветэрынар дагэтуль не ведае, ці ёсць у яе карова. Так што ўсё ляжыць бывае.

Большасць гаспадароў адказныя, аднак ёсць тыя, хто чамусьці хлусіць пра стан гадванца.

— Прывозіць, напрыклад, кат і кажуць, што зуб яму баліць, а ты аглядаеш жывёлу і бачыш, што яна аб

вёлы часта сустракаюцца запаралеленыя дыягназы. Нашы гадванцы — нашы засцерагалнікі. І я колькі разоў бачыў у абодвух аднолькавыя балычкі: і анкалогію, і запаленне суставаў, і хворыя ныркі. І я толькі адзін напярэйлаецца, другому таксама становіцца лепш, — адзначае доктар.

У гэты час у клініку прыязджае цолае сямейства. З вёскі Круцілавічы, што ў Дзятлаўскім раёне, прывезлі дзвюх кошак: адной зняць дзю, другую — на стэрэлізацыю.

— Сын падарыў «брытанку» Сансу, яна прывяла кацянят, а налета захварэла, малая загінула. А рыжага мішкіну я вельмі хацелі сам. Знайшлі мы Алісу ў Ваўкавыску. Калі бралі, нам казалі, што гэта кот, і была яна спачатку Феліксам, — смяецца гаспадар Алег Філатаў, які прыехаў разам з жонкай Святланай.

Запаралеленыя дыягназы

У кабінет уваходзіць Ларыса з Навагрудка, якая ўжо сем гадоў лечыць у ветэрынара свайго сабаку. Яна прыехала на таксі на агляд.

— Цяпер мы грыжу пазванковую лечым, доктар дапамагае, ратуе. Ён самы лепшы ў раёне, а можа, і ў вобласці. І дадому да нас прыязджае, калі трэба, і пазваніць яму можна заўжды. Шмат у яго прылінікаў, ведаю па сетцы «Аднакласнікі», — усміхаецца жанчына.

Прыём займае некалькі хвілін. Яна дзякуе і развітаецца, абяцае даслаць здымкі гадванца.

— Гэты чыхуаха мінулы раз ледзьве хадзіў, а зараз ужо на лапах стаіць. Вось гэта здорава! Цяпер трэба дзялячыць, каб ён пабег, — каментуе стан пацыента доктар.

Дарчы, зоопацыенты пакуюць амаль на тыя ж хваробы, што і людзі. Гэта правакуецца і экалогіяй, і кармленнем жывёл.

— Апошнія тры гады стала вельмі шмат новаўтварэнняў, якія растуць на тканках, дзе іх увогуле не можа быць. І развіваюцца настолькі імкліва, што гэта няўзброеным вокам бачна. І імунітэт зніжаецца.

А яшчэ ў гаспадара і жы-

вёлы часта сустракаюцца запаралеленыя дыягназы. Нашы гадванцы — нашы засцерагалнікі. І я колькі разоў бачыў у абодвух аднолькавыя балычкі: і анкалогію, і запаленне суставаў, і хворыя ныркі. І я толькі адзін напярэйлаецца, другому таксама становіцца лепш, — адзначае доктар.

У гэты час у клініку прыязджае цолае сямейства. З вёскі Круцілавічы, што ў Дзятлаўскім раёне, прывезлі дзвюх кошак: адной зняць дзю, другую — на стэрэлізацыю.

— Сын падарыў «брытанку» Сансу, яна прывяла кацянят, а налета захварэла, малая загінула. А рыжага мішкіну я вельмі хацелі сам. Знайшлі мы Алісу ў Ваўкавыску. Калі бралі, нам казалі, што гэта кот, і была яна спачатку Феліксам, — смяецца гаспадар Алег Філатаў, які прыехаў разам з жонкай Святланай.

У Філатавых ёсць яшчэ і сабака Аіко: маленькі, на ліску падобны, памерам з кошку. Ён сябраў з Алісай, нават спіць з ёй разам. А на шпачыр уздоўж дарогі ходзіць з суседскімі дзяццатамі.

Неўзабаве заканчваюцца аперацыя па стэрэлізацыі Алісы, і доктар выносіць яе з аперацыйнай. «Яшчэ ўкол зраблю, чайкайце», — кажа, перш чым аддаць кошку.

У размовах і працэдурах ледзьве праходзіць амаль увесь дзень. Пад вечар прывезлі на кесарава дзялячыць з заўчаснымі родамі. Аперацыя гэта доўгая і сур'ёзная. Але ветэрынару не прывыкаць да ненарміраванай працы. А дома ў яго, у вёсцы, акрамя чыхуаха, ёркшырскага тэр'ера, французскага бульдога і дзясятка каток, якія лічацца хатнімі, жыве яшчэ цолая зграя каток ды сабак, што прыходзяць і сыходзіць, падсілкаваўшыся самі па сабе. Такі ўжо ён чалавек, навагрудскі Айбаліт...

Ірына СІДАРОК.
Фота Андрэя САЗОНАВА.

Ну і ну!

З НАЖОМ — НА ПРЫМІРЭННЕ З ЖОНКАЙ

На лінію «102» у Маладзечанскі РАУС адначасова паступілі тры аднолькавыя паведамленні: са слоў відавочцаў, хлопец з нажом ганеіцца за дзяўчынай. Гэта назіралі жыхары шматпавярховых дамоў, мінакі. Па-

куль адны спрабавалі ўціхамірыць грамадзяніна, іншыя выклікалі міліцыю.

Праваахоўнікі неадкладна прыбылі на сігнал. У выніку зладжаных дзеянняў апэратыўнікаў і праведзеных вышуковых мерапрыемстваў злымыснік быў затрыманы і дастаўлены для разбору ў РАУС.

Фігурантам вулічнага скандалу быў 28-гадовы грамадзянін Турцыі, паведамляе Маладзечанскі РАУС. Як аказалася, мужчы-

на прыехаў да жонкі, 24-гадовай мясцовай жыхаркі, для прымірэння. Але нешта пайшло не так... Па словах мінакоў, раз'юшаны муж напад на жонку і ўдарыў па твары. Раскідавшы па тратуары змесціва жаночай сумачкі, ён нажом парэзаў асабістыя рэчы і дакументы.

Акрамя рэчаў, значна «дасталася» і пашпарту беларуска. Па факце наўмыснага знішчэння дакумента, які сведчыць асобу, у дачыненні да замежніка заведзена крымінальная справа, фігурант можа атрымаць

да двух гадоў пазбаўлення волі. Цяпер ён змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання.

Праваахоўнікі ўстанавілі, што затрыманы не першы раз прыязджае ў Беларусь нібыта памірыцца са сваёй каханай. Калі чарговая спроба не ўвянчалася поспехам, мужчына вырашаў звярнуцца да больш важкіх «аргументаў». Супрацоўнікі міліцыі праводзяць праверку па фактах пагроз забойствам. Дзеяннем затрыманнага будзе дадзена прававая ацэнка.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗОЛАТА «РАДЗІМЫ»

Маладзёжныя экіпаж у складзе Артура ЛЯНУСКАГА і Кірыла ЕЛІСЕВА не адстае.

кія ссабойкі браць не трэба. Палявая кухня выезджае на поле двойчы на дзень, забяспечвае працаўнікоў сытнымі абедам і вячэрай.

— Наш Аляксандр Міхайлавіч (кіраўнік гаспадаркі. — Рэд.), калі трэба, і тры разы накарміць, — смяюцца мужчыны. — І на першае, і на другое смачныя стравы з мясам.

Не эканоміць гаспадарка і на спецадзенні. Кожны год удзельнікі жніва атрымліваюць новыя камплекты. І абавязкова — фірменны, з лагатыпам роднай гас-

пячэру, хуценька паеў і ў кабiну, — прызнаецца Мікалай.

Дома ў героя жніва свая гаспадарка — куры, свiнi, часу дапамагаць жонцы не хапае. І яна ставiцца да гэтага з разуменнем.

Сiлы і ўважлiвасць патрэбны і кiроўцам, якiя адвозяць ураджай да зернесушальных комплексаў. Яны, дарэчы, працуюць нават ноччу.

— У нас зменны графік работы, — кажа Міхаіл Варфаламееў, кiроўца грузавіка. — Цяжка працаваць ноччу, але ж мы разумеем, наколькі важную работу выконваем. Тым больш што я да гэтага з маленства прывык. Бацька тут працаваў, а я школьнікам бегаў яму дапамагаць.

Міхаіл не хавае, што і ён у душы таксама iмкнецца ў лiдэры. Але нездаровай канкурэнцыі ў гаспадарцы няма. Кожны разумее, што калі будзе працаваць добра,

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

На жніве працуе 12 збожжаўборачных экіпажаў, два з якіх маладзёжныя і адзiн сямейны. Лiдзiруе экіпаж Мікалая Дарэчкіна і Валянціна Якушава. Ён намалот складае 1878 тон. Мехдвор гаспадаркі ажывае а сямёй гадзiне ранiцы. Iдзе прачыстка камбайнаў, iх прадзiманне, без гэтых мааніпуляцый немагчымы выезд у поле. Самае раньняе, калі камбайны там з'яўляюцца, гэта 9 гадзiн, але дажджы затрымліваюць працэс на неакрэслены перыяд. Тут усё залежыць ад наўняснай расы. Той жа ячмень — культура далiкатная, адчувае вiльгаць і, пакуль не прасохне, не вымалочваецца.

ЗОРАЧКІ НА КАМБАЙНЕ

У Мікалая Дарэчкіна iх некалькі — за мiнулыя гады і ўжо за гэты. У лiдарах ён не першы год і адчувае вялікую адказнасць перад гаспадаркай. Таму заўсёды ў прыёрах. На рэспубліканскіх «Дажынках» быў чатыры разы. Прывёз адтуль два халадзiльнікі, маразiльнікі і мотаблок. У абласных «Дажынках» удзельнічае штогод, таксама атрымлівае каштоўныя падарункі. «Дом ёсць, машына, мэбля — што яшчэ трэба», — усмiхаецца камбайнер. І не хавае, што гэта дзякуючы рабоце ў калгасе і што за ягонымі перамогамі стаіць клопат кiраўнікі гаспадаркі Аляксандра Лапацэнтава.

— Як у вас атрымліваецца заўжды быць у лiдарах? — спрабую выведаць сакрэт паспяховасцi.

— У нас з напарнікамі свая адвозка, ён дапамагае, — прызнаецца Мікалай. — Таму ў нас атрымліваецца хутчэй. Памочнік — вопытны, сёмы або восьмы сезон разам. Сам ён, дарэчы, мясцовы, з Ермалавіч. Апошні час працуе ў Магiлёве, але на ўборку заўсёды прывязджае. Да нас у калгас наогул шмат людзей прасiцца. Наша гаспадарка ў раёне наймацнейшая. Чалавеку галоўнае, каб плацілі, а тут плацяць. Але нiчога проста так не даецца. Працуюм з аддачай не толькі падчас ўборкі, а цэлы год. І на запчастках да тэхнікі гаспадарка не эканоміць. У выніку на полі яна амаль не псуецца. Майму «Ньюхланду» ўжо 13 гадоў, а працуе як гадзiннік.

У панядзелак лiдарам пашасцiла з надвор'ем.

ДОЖДЖ ПСУЕ ВЫНІКІ

Камбайн у Мікалая сапраўды добры, з кандыцыянерам і iншымi зручнымi «опцыямi». Можна, напрыклад, і музыку паслухаць. Але камбайнеру не да гэтага, калі і слухае нешта, то выключна прагноз надвор'я. А ён, на жаль, не радуе.

— Калі б не дажджы, справа даўно б iшла да заканчэння, — канстатуе механiзаатар. — А колькі нерваў з-за гэтых чаканняў. Два гады таму мы за 22 дні ўбiралi цалкам рапс і збожжавыя. Сёлетам ўжо другі месяц пайшоў. Пры спрыяльных умовах і 220 тон намалочалi, але сёлета самы вялікі намалот экіпажа быў 168 тон. Стаім у асноўным толькі з-за дажджоў. Мiнулы тыдзень працавалi наогул праз дзень. Вады было столькі, што не выехаць. На гэтым тыдні без перамен, зноў абцягаюць дажджы.

Але ўраджайнасць збожжа добрая — 57 цэнтнераў з гектара супраць 26 сярэднеабласных. А рапс, адзначае суразмоўнік, наогул выдатны, на асобных участках яго ўраджайнасць складала 50 цэнтнераў з гектара. Магчыма, менавіта дажджы і пайшлі яму на карысць.

Затое ячмень крыху палёг, і з гэтым нiчога не зробіш.

— У сярэднім мы ўсiмi камбайнамі за дзень нажыналі 1200 тон. Але ёсць розніца, калі збожжа сухое і калі за кошт вiльгацi нашмат цяжэйшае. Гэта і лiшні расход газу для прасушкі, і палiва. Камбайн за суткі «з'ядае» да 500 лiтраў дызельнага палiва. Усё гэта ўкладваецца ў сабекошт. Але жаданне перамагчы рухае кожным і прымушае змагацца за ўраджай.

«ПРАЦУЕМ АД ЦЯМНА ДА ЦЯМНА»

У народзе кажуць, як чалавек ёсць, так ён і працуе. Удзельнікам жніва грэх скардзiцца. Кормяць так, што нiя-

падаркі. Так што работнікі СВК «Калгас «Радзiма» і з кiм не пераблытаеш.

Калі надвор'е добрае, камбайнеры не сыходзяць са свайго рабочага месца па 10 гадзiн. Дамоў вяртаюцца, калі ўжо сцямнела. Сiл хапае толькі на тое, каб паесцi і паспаць. Бо ранiцай трэба зноў быць свежым і бадзёрым. Якiм бы наварочаным нi быў камбайн, яго кiроўца павiнен быць максiмальна ўважлiвы.

— Трэба адсочваць, каб работа была якаснай, без страт — за дзень вельмі стамляешся. Дзесяць гадзiн у кабiне — гэта вельмі напружана. І ногi млеюць, і вочы баляць. Прыпынак 15 хвiлін толькі на абед і

Міхаіл ВАРФАЛАМЕЕЎ прыйшоў у гаспадарку адразу пасля школы.

то і агульны вынік не прымусяць сябе чакаць. А калі гаспадарка багатая, то і яе людзi таксама. За тое, што дажджы перашкаджаюць коласу налівацца, тут шчыра перажываюць усё. Сёлетні хлеб, на жаль, даецца нялёгка.

За ходам жніва ў «Калгасе «Радзiма» асабіста на-

ладзi і прывабленя з iншымi арганiзацыямi. Але яны таксама выбiраюцца з надзейных работнікамi. Памочнік — адкасная пасада. Ён дапамагае абслугоўваць камбайн, адсочвае, каб работа была якаснай. Павiнен, калі трэба, аператыўна выскачыць, вырваць, прыбраць. Бывае на дарозе трапляюцца камяні, а гэта вельмі небяспечна для нашай тэхнікі.

Аляксандр ЛЕЙБУЦIН, галоўны арган СВК:

— Галоўная наша праблема — дажджы, выкарыстоўваем кожную хвiліну. Чым больш зацягваецца ўборка, тым большыя страты. Планавалi 21 тысяч тон збожжа сабраць, але наўрад ці атрымаецца. Насём натуральныя стравы, на якія мы не можам палiвацца.

Па зводках аблсельгасхарча

У Краснапольскім, Кiраўскім і Шклоўскім раёнах жніво набліжаецца да завяршальнай стадыі. У планах аграрыямi Магiлёўшчыны атрымаць ураджай у памеры 1 мiльён 170 тысяч тон з улікам зерня кукурузы. Працягваецца нарыхтоўка кармоў, з верасня пачнецца ўборка кукурузы на сілас.

Нэлi ЗiГУЛЯ, фота аўтара.

ГАЗЕЛЬ Next

Честная гарантия

2 ГОДА

БЕЗ ОГРАНИЧЕНИЯ ПРОБЕГА

ОТ 40 200 BYN

belgaz.by
ОАО «УЮК» БелГАЗавтосервис» УНН 100123046

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Пуховичский пищекомбинат» в лице антикризисного управляющего Боброва Д. А. в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) проводит открытый аукцион по продаже

Имущество ОАО «Пуховичский пищекомбинат»			
№ лота	Наименование объекта	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Размер задатка (10%), бел. руб.
1	Дебиторская задолженность в размере 80 751,44 бел. руб. (Борисовское райпо)	80 751,44	8 075,14
2	Дебиторская задолженность в размере 652,92 бел. руб. (Облкоопторг)	652,92	65,29
3	Дебиторская задолженность в размере 29 212,24 бел. руб. (Несвижское райпо)	29 212,24	2 921,22
4	Дебиторская задолженность в размере 19 488,87 бел. руб. (Оршанское райпо)	19 488,87	1 948,88
5	Дебиторская задолженность в размере 310 589,89 бел. руб. (Солігорскае райпо)	310 589,89	31 058,98
6	Дебиторская задолженность в размере 126 948,96 бел. руб. (Вилейское райпо)	126 948,96	12 694,89
7	Дебиторская задолженность в размере 15 846,52 бел. руб. (Глубокское райпо)	15 846,52	1 584,65
8	Дебиторская задолженность в размере 566,11 бел. руб. (ИЧУСП «ШтогцАгроСервис»)	566,11	56,61
9	Дебиторская задолженность в размере 125 153,30 бел. руб. (Калинковичское райпо)	125 153,30	12 515,33
10	Дебиторская задолженность в размере 980,00 бел. руб. (МРУП «Агрокомбинат «Ждановичи»)	980,00	98,00
11	Дебиторская задолженность в размере 1 257,36 бел. руб. (ЧТУП «СветЮлия»)	1 257,36	125,73
12	Дебиторская задолженность в размере 123 672,38 бел. руб. (Дорнабторг)	123 672,38	12 367,24
13	Дебиторская задолженность в размере 257 188,40 бел. руб. (ООО «Максимин»)	257 188,40	25 718,84
14	Дебиторская задолженность в размере 1 025,00 бел. руб. (ВП «Пуховичстильторг»)	1 025,00	102,50
15	Дебиторская задолженность в размере 1 211,33 бел. руб. (КХП г. М. Горка)	1 211,33	121,13
16	Дебиторская задолженность в размере 405,00 бел. руб. («Бакалея» г. Могилев)	405,00	40,50
17	Дебиторская задолженность в размере 947,26 бел. руб. (ЧТУП «Ленгторг»)	947,26	94,73
18	Дебиторская задолженность в размере 4 199,49 бел. руб. (ЧТУП «Азематорг»)	4 199,49	419,94
19	Дебиторская задолженность в размере 600,00 бел. руб. (Копаткевичи КСУП)	600,00	60,00
20	Дебиторская задолженность в размере 3 346,40 бел. руб. (Мозырский спиртоводоочный завод)	3 346,40	334,64
21	Дебиторская задолженность в размере 10 580,31 бел. руб. (Подольский винозавод)	10 580,31	1 058,03
22	Дебиторская задолженность в размере 663,00 бел. руб. (Белбакалея)	663,00	66,30
23	Дебиторская задолженность в размере 44 806,63 бел. руб. (Червенское райпо)	44 806,63	4 480,66
24	Дебиторская задолженность в размере 10 006,42 бел. руб. (Зонтов С. Л.)	10 006,42	1 000,64
25	Дебиторская задолженность в размере 95 813,28 бел. руб. (Переход С. В.)	95 813,28	9 581,33
26	Дебиторская задолженность в размере 12 312,00 бел. руб. (ИП Буракевич А. В.)	12 312,00	1 231,20
27	Дебиторская задолженность в размере 422,20 бел. руб. (ОАО «Солігорскторг»)	422,20	42,22
28	Дебиторская задолженность в размере 36 031,83 бел. руб. (Старобинское ППС)	36 031,83	3 603,18
29	Дебиторская задолженность в размере 148,04 бел. руб. (Торговля Осиповичи)	148,04	14,80
30	Дебиторская задолженность в размере 5 233,42 бел. руб. (ВП «Жителпосервис» КХ Пуховичского района)	5 233,42	523,34
31	Дебиторская задолженность в размере 108 460,85 бел. руб. (Крупское райпо)	108 460,85	10 846,08
32	Дебиторская задолженность в размере 128,93 бел. руб. (Грассевич ЧТУП)	128,93	12,89
33	Дебиторская задолженность в размере 16 120,00 бел. руб. (Торгорсервис)	16 120,00	1 612,00
34	Дебиторская задолженность в размере 30 000,00 бел. руб. (Кристалл ООО)	30 000,00	3 000,00
35	Дебиторская задолженность в размере 34 517,31 бел. руб. («Нашинская мехрайбаза»)	34 517,31	3 451,73
36	Дебиторская задолженность в размере 216 525,26 бел. руб. (Городокское райпо)	216 525,26	21 652,53
37	Дебиторская задолженность в размере 8 705,33 бел. руб. (Первая Дистиллярия)	8 705,33	870,53

38	Дебиторская задолженность в размере 38 418,92 бел. руб. (Биррус)	38 418,92	3 841,89
39	Дебиторская задолженность в размере 43 715,06 бел. руб. (Повское райпо)	43 715,06	4 371,51
40	Дебиторская задолженность в размере 8 147,52 бел. руб. (Авенна Плюс)	8 147,52	814,75
41	Дебиторская задолженность в размере 11 072,45 бел. руб. (Белгритторг ЧТУП)	11 072,45	1 107,25
42	Дебиторская задолженность в размере 41 262,58 бел. руб. (Брасловское райпо)	41 262,58	4 126,26
43	Дебиторская задолженность в размере 2 922,54 бел. руб. (Бережное КСУП)	2 922,54	292,25
44	Дебиторская задолженность в размере 16 253,86 бел. руб. (Каждый день ООО)	16 253,86	1 625,39
45	Дебиторская задолженность в размере 783,40 бел. руб. (Континком ЧП)	783,40	78,34
46	Дебиторская задолженность в размере 2 834,53 бел. руб. (Магазин Дарьяна)	2 834,53	283,45
47	Дебиторская задолженность в размере 1 287,30 бел. руб. (Олдмаркет ЧТУП)	1 287,30	128,73
48	Дебиторская задолженность в размере 54,15 бел. руб. (Комторглюкс ЧТУП)	54,15	5,42
49	Дебиторская задолженность в размере 805,36 бел. руб. (Промтраймаркетплюс ЧТУП)	805,36	80,54
50	Дебиторская задолженность в размере 366,40 бел. руб. (Уздское райпо)	366,40	36,64
51	Дебиторская задолженность в размере 285,01 бел. руб. (Ф-Л Коопторг Поставакского райпо)	285,01	28,50

Шаг аукциона — 5 (пять) процентов.
Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК PPSBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в следующем размере: по лотам №№ 2, 3, 5, 12, 14, 20, 22, 25, 38, 42 — 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, по лотам №№ 1, 4, 13, 27, 31 — 5 (пяти) процентов, по лотам №№ 21, 28, 30 — 3 (трех) процента, по лотам №№ 23, 26, 36 — 2 (два) процента, по лотам №№ 24, 25, 29, 32 — 34, 37, 39 — 1 (один) процент, включившее затраты на организацию и проведение результативного аукциона.

Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов, в указанных в извещении о проведении торгов срок, заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

- заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;

- для индивидуального предпринимателя — копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

- для юридического лица — доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

- для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов государственной организации — легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шестидесяти дней до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

- для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, — доверенности, оформленной в соответствии с законодательством Республики Беларусь;

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанным победителем, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяется условиями о проведении торгов ознакомиться с которыми можно в дни приема заявлений на участие в торгах, а также на сайте организатора торгов www.ft.by.

Преддублированные извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 28.11.2018, 11.01.2019.

Аукцион состоится 29.08.2019 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 328. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 28.08.2019 до 16.00 по указанному адресу. Тел: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17

Острошицкий сельский исполнительный комитет вносит изменение в объявление о проведении аукциона, размещенном 10.08.2019 года в газете «Звязда» (отменить первый лот аукциона на 11 сентября 2019 года) в связи с уточнением границ земельного участка.

№ лота	Адрес земельного участка, кадастровый номер	Площадь (га)	Ограничения в использовании, инфраструктура	Начальная цена (бел. руб.)	Размер задатка (бел. руб.)	Расходы по изготовлению документации (бел. руб.)
1	г. Острошицы, ул. Рыбинова, 3 кадастровый номер 623286306601000465	0,1758	Черта населенного пункта. Имеются сети: электрификация, водоснабжение, газификация	19 000,00	1900,00	127,50 + расходы за размещение объявления
УНП 600181707						

ЗАО «Белреализация» объявляет аукцион

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел. (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGLBY.

Продавец: ОАО «Гомельторгмаш» (УНП 400069563) 246034, г. Гомель, ул. Владимировича, 14, в лице управляющего в деле о банкротстве Кудели Игоря Леонидовича, тел. +375 (29) 687-19-90.

Публичные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) (далее — торги) будут проведены: 16 сентября 2019 г. 09.00—17.00 на электронной торговой площадке BELTORGLBY.

№ л/п	Предмет торгов	Начальная цена, бел. руб. с НДС
1	Станок вертикально-сверлильный пазовальный СВА-2 (44502) (01.01.76), инвент. номер 44745	612,00
2	Станок фрезерный по дереву ФС (44505) (01.12.77) инвент. номер 44750	1080,00
3	Станок универсальный станок 1УН (44500) (01.01.76), инвент. номер 44742	1560,00
4	Станок горизонтально-фрезерный 6РБ2Г (41001) (01.01.86), инвент. номер 41343	3000,00
5	Станок горизонтально-фрезерный 6М8ЗГ (41001) (01.09.81), инвент. номер 41350	6000,00
6	Машина стывковая сварки МС-502 (42503) (01.12.78), инвент. номер 42634	948,00
7	Установка сварочная универсальная УДГУ-302 (42502) (01.10.01), инвент. номер 42647	612,00
8	Ножницы гильотиновые Н-32185 (41200) (01.06.79), инвент. номер 41381	4680,00
9	Станок токарно-винторезный 1М63 (41001) (01.09.82), инвент. номер 41231	7440,00
10	Резьбонакатный станок А-9518 (41001) (01.12.84), инвент. номер 41323	4680,00
11	Станок токарно-револьверный 1341 (41001) (01.04.77), инвент. номер 41238	3720,00
12	Пресс КД2324 (41200) (01.06.89), инвент. номер 41442	4680,00
13	Автомат правильно-отрезной И-6118 (41200) (01.12.83), инвент. номер 41396	5280,00
14	Автомат правильно-отрезной И 6118 (41200) (01.09.76), инвент. номер 41393	5280,00
15	Пресс-ножницы И-5222 (41200) (01.12.80), инвент. номер 41382	3000,00
16	Станок координатно-расточной 2431 (41001) (01.01.76), инвент. номер 41282	4680,00
17	Радиально-сверлильный станок 2Н 55 (41001) (01.01.76), инвент. номер 41252	3960,00
18	Станок токарно-винторезный СУИ — 402000 (41001) (01.09.83), инвент. номер 41235	10200,00
19	Станок спец. консольно-фрезерный ВМ-127М (41001) (01.06.99), инвент. номер 41355	9840,00
20	Станок горизонтально-фрезерный 6РБ2Г (41001) (01.01.76), инвент. номер 41342	3000,00

Местонахождение — г. Гомель, ул. Владимировича, 14. Телефон для ознакомления и осмотра +375 29 698 53 03.

Для участия в торгах необходимо в срок по 15.09.2019 г. 17:00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGLBY, 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код PPSBY2X, УНП 191113330, получатель — ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов — 5%, задаток — 10% от начальной цены предмета торгов.

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Участнику, не выигравшему торги, задаток возвращается в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Победителю торгов задаток не возвращается и учитывается при окончательных расчетах по приобретению предмета торгов. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, в течение 5 рабочих дней со дня их проведения, а так же акционный сбор. После этого, между продавцом и победителем торгов в течение пяти рабочих дней со дня проведения торгов заключается договор купли-продажи.

Извещение о повторном открытом аукционе по продаже конфискованного имущества 17 сентября 2019 года

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Условия продажи	Характеристика объекта
1*	Капитальное строение с инвентарным номером 400/С-57608 (назначение — здание специализированное автомобильного транспорта, наименование — гараж)	г. Гродно, ул. Венечная, д. 2а, гаражный потребительский кооператив «Лососно-Новики», блок 25, гараж 44	2 028,60	202,86	без условий	Одноэтажное здание. Изолированное помещение гаража 44 общей площадью 16,4 кв. м. Материал стен — кирпич, перекрытия — железобетонные плиты, крыша — совмещенная, рулонная. Год постройки — 1985. Здание расположено на земельном участке с кадастровым номером 4220000003003073 общей площадью 8,2038 га
2*	Капитальное строение с инвентарным номером 442/С-1860 (назначение — здание неустановленного назначения, наименование — павильон рынка)	Гродненская область, Островецкий район, Михалищевский с/с, д. Михалищичи	17 107,20	1 710,72	без условий	Одноэтажное здание общей площадью 477,6 кв. м. Материал стен — блочно-кирпичные. Год постройки — 1989. Здание расположено на земельном участке с кадастровым номером 424682315101000070 общей площадью 1,0900 га
3*	Земельный участок с кадастровым номером 422084000019000028	Гродненская область, Гродненский район, Касавоский сельсовет, СТ Герант, д. 348	2 430,00	243,00	без условий	Общая площадь 0,0800 га. Назначение — земельный участок для коллективного садоводства, не огорожен, капитальных строений и сооружений нет, форма участка прямоугольная
4*	Земельный участок с кадастровым номером 42438570001000060	Гродненская область, Новогрудский район, Волковичский с/с, ст. «Бережка», д. 11	1 270,08	127,00	без условий	Общая площадь земельного участка 0,1134 га
5*	Капитальное строение (назначение — здание специализированное автомобильного транспорта, наименование — гараж) с инв. № 400/С-56278	г. Гродно, район КСМ, ул. Максима Горького, 126В, ГПК «Радуга-Гродно», блок 85, гараж 59	2 187,00	218,70	без условий	Капитальное строение — назначение — здание специализированное автомобильного транспорта, наименование — гараж, составные части и принадлежность: год постройки (года), год постройки не установлен, площадь — 17,3 кв. м, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 44010000002002761 для обслуживания блоков гаражей. Фундамент бетонный, стены кирпичные, перекрытия ж/б, кровля совмещенная рулонная, пол бетонный, ворота металлические

* - Лот продается по поручению управления по Гродненской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 407, тел. (0152) 720537, 720010.

При проведении торгов предусмотрен шаг аукциона — 10%.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

- копии платежных поручений о внесении задатка за подачу заявления на расчетный счет BY24 AKBS 3012 0000 4181 040 0000 в филиале № 400 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКBBY21400, УНП 590727594 получатель — коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», с отметкой банка-отправителя об их исполнении.

- Юридическое лицо: доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), одну копию учредительных документов.

Физическое лицо: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица — паспорт и нотариально заверенную доверенность.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанным победителем, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условием на повышение

начальной цены. Торги проводит аукцион, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а превысившая цену (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 20 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Аукцион состоится 17 сентября 2019 года в 12.00 в здании горисполкома по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 407, в рабочие дни с 8.00 — 13.00 и 14.00 — 17.00 с 12 августа по 11 сентября 2019 года. Телефоны для справок в Гродно: (0152) 720537, 720010. Адрес сайта: www.grodno.gov.by

Падзея

Мінск станавіцца цэнтрам лёгкаатлетычнай Еўропы

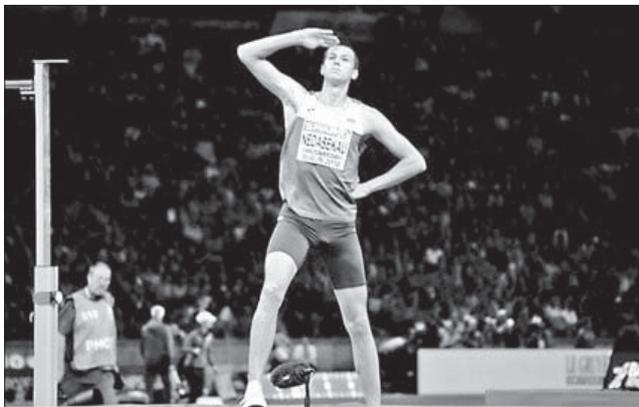
I, акрамя матча Еўропа — ЗША ў верасні, прыме камандны чэмпіянат кантынента ў Суперлізе ў 2021 годзе

Лёгкаатлетны матч Еўропа — ЗША пройдзе на мінскім стадыёне «Дынама» 9—10 верасня. У ім прымуць удзел наймацнейшыя спартсмены свету, Міністр спорту і турызму Беларусі Сяргей Кавальчук падзякаваў прэзідэнту Еўрапейскай лёгкаатлетычнай асацыяцыі Свену Арне Хансену за такі давер, бо менавіта ён быў ініцыятарам турніру. «Гэты спартборніцтва стануць іміджавым мерапрыемствам для нашай краіны ў цэлым і вялікім імпульсам у развіцці беларускай лёгкай атлетыкі ў прыватнасці», — падкрэсліў Сяргей Кавальчук.

Свен Арне Хансен, у сваю чаргу, адзначыў, што Мінск усё часцей робіцца цэнтрам лёгкаатлетычнай Еўропы. «Спартборніцтва па лёгкай атлетыцы на Еўрапейскіх гульнях прайшлі з вялікім поспехам, і я спадзяюся, што гэты поспех працягнецца і ў верасні, — адзначыў ён. — Каманда Еўропы будзе прадстаўлена вельмі моцным складам. Ад Беларусі ў матчы будуць прымаць удзел дзесяць спартсменаў. Першапачаткова планавалася, што гэта будзе пяць жанчын і пяць мужчын, але паколькі жаночая зборная вайшай краіны усё ж мацнейшая, то спыніліся на іншых лічбах — гэта будзе восем жанчын і двое мужчын».

Астатнія удзельнікі фарміруюцца з пераможцаў каманднага чэмпіянату Еўропы ў Суперлізе, які прайшоў на мінулых выхадніх, у кожным індывідуальным відзе. Да іх дадаюцца спартсмены з топ-4 еўрапейскага рэйтынгу чэрапашнага сезона.

Старшыня Беларускай федэрацыі лёгкай атлетыкі Вадзім ДЗЕВЯТОЎСКІ агучыў імяны беларусаў, якія прымуць удзел у матчавай сустрэчы. **Член Савета Еўрапейскай асацыяцыі, кіраўнік мужчынскай часткі каманды Еўропы Мартэн ГУЛАЙ** паведамаў, што на гэты момант ужо ёсць 50 імянаў спартсменаў не толькі еўрапейскага, але і сусветнага класа, якія пацвердзілі свой удзел. У камандзе еўрапейскай дружныні з краін Старога Свету выступаць такія зоркі, як скакуха Марыя Ласіцэна (Расія), бягун з Турцыі Раміль Гуліеў, палак Пётр Лісак (скачкі з шостам), Кацярына Стэфанідзі з Грэцыі, якая з'яўляецца алімпійскай чэмпіёнкай 2016 года ў скачках

з шостам. Фінальны склад каманды Еўропы павінен зацвердзіцца да канца тыдня.

«У верасні ў Мінску выступаць найвялікшыя спартсмены, і для нас вельмі гонар, што такія легенды будуць выступаць у нас. Пры выбары атлетаў ад Беларусі нам даводзілася зыходзіць з крытэрыяў, хто можа тут і зараз прынесці максімальную карысць камандзе. З 10 ачыненых спартсменаў шэсць атлетаў трапілі ў топ-4, гэта значыць нашы прадстаўнікі не будуць стаяць у гэтым матчы, — кажа Вадзім Дзевятоўскі. — А тое, які часта прэзідэнт лёгкаатлетычнай федэрацыі бывае ў Мінску, сведчыць пра інтэнсіўнае развіццё лёгкай атлетыкі і падтрымку нашай маладой каманды».

Нагадаем, агульны прызавы фонд лёгкаатлетчынага матча Еўропа — ЗША складзе 818 тысяч еўра. Пераможца спартборніцтваў у кожнай дысцыпліне атрымае 7 тысяч еўра, сярэбраны прызёр — 5 тысяч, бронзавы — 4 тысячы. Не застануцца без узнагарод і тыя, хто не зойме месца на п'едэстале: за фініш на сёмым ці восьмым радку атлеты атрымаюць па 500 еўра.

У праграму спартборніцтваў уключана кіданне молата, кіданне кап'я, кіданне дыска, бег на 100 м, 100 м з бар'ерамі, 110 м з бар'ерамі, 200 м, 400 м, 400 м з бар'ерамі, 800 м, 1500 м, 3000 м, 3000 м з пераходамі, эстафетны бег 4x100 м, змяшаная эстафета (200—200—400—800 м), штурханне ядра, трайны скачок, скачкі ў вышыню, скачкі ў даўжыню, скачкі з шостам.

Таксама ў аўторак стала вядома, што Мінск прыме камандны чэмпіянат Еўропы па лёгкай атлетыцы 2021 года ў Суперлізе. «Я неаднаразова заяўляў, што стадыён «Дынама» пасля рэканструкцыі з'яўляецца адным з найлепшых у Еўропе для лёгкай атлетыкі, таму Еўрапейская лёгкаатлетычная асацыяцыя прыняла рашэнне даверыць Беларускай федэрацыі лёгкай атлетыкі правядзенне каманднага чэмпіянату Еўропы ў 2021 годзе ў Суперлізе», — расказаў Свен Арне Хансен.

Нагадаем, папярэдні камандны чэмпіянат Еўропы завяршыўся днямі ў Будапешце, і перамогу ў ім святкавала каманда Польшчы. Разам з палякамі месца ў Суперлізе на бліжэйшыя два гады захаваў зборныя Германіі, Францыі, Італіі, Вялікабрытаніі, Іспаніі і Украіны. Яны выступаць і ў Мінску. Наша каманда таксама змагалася за права выступіць у эліце, але па выніку спартборніцтваў у Першай лізе ў Сансе ступіла партугальцам. Тым не менш на стадыёне «Дынама» беларускіх спартсменаў мы ўбачым. Як патлумачыў Свен Арне Хансен, беларуская зборная на правах гаспадарыні было вырашана дапусціць да спартборніцтваў у Суперлізе: яна стане дзявятай удзельніцай турніру. Вадзім Дзевятоўскі заўважыў: разуменне, што праз два гады Беларусь выступіць у Суперлізе, адбілася на выніках спартсменаў у Сансе, бо задачы прабіцца ў эліту любой цаной не стаяла. Адзначым, што раней зборная Беларусі па лёгкай атлетыцы выступала ў Суперлізе каманднага чэмпіянату Еўропы ў 2013, 2015 і 2017 гадах.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.

Беларускія спартсмены, якія выступаць у складзе зборнай Еўропы ў лёгкаатлетычным матчы:

Максім Недасекаў — скачок у вышыню; сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы, бронзавы прызёр Кантынентальнага кубка IAAF, пераможца II Еўрапейскіх гульняў, чэмпіён Еўропы U-20 і U-23, рэкардсмен чэмпіянату Еўропы сярод юніёраў.

Эльвіра Герман — бег на 100 м з бар'ерамі; чэмпіёнка Еўропы, пераможца II Еўрапейскіх гульняў, чэмпіёнка Еўропы сярод моладзі, чэмпіёнка свету і Еўропы сярод юніёраў, сярэбраны прызёр Юнацкіх Алімпійскіх гульняў, сярэбраны прызёр Сусветнай Летняй Універсіяды, рэкардсменка Беларусі сярод моладзі.

Таццяна Халадовіч — кіданне дзіды; чэмпіёнка Еўропы, пераможца Кубка Еўропы, пяціразовая пераможца этапу Брылянтавай лігі, чэмпіёнка II Еўрапейскіх гульняў, пераможца Сусветнай Летняй Універсіяды, фіналістка Алімпійскіх гульняў, рэкардсменка Беларусі.

Анастасія Мірончыч-Іванова — скачок у даўжыню; бронзавы прызёр чэмпіянату свету, сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы ў памяшканні, сярэбраны прызёр чэмпіянату свету сярод юніёраў, сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы сярод моладзі, сярэбраны прызёр II Еўрапейскіх гульняў.

Карына Таранда — скачок у вышыню; чэмпіёнка свету U-20, сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы U-20, сярэбраны прызёр этапу Брылянтавай лігі, рэкардсменка Беларусі сярод юніёраў, моладзі і дарослых з пўаўтом рэкорду.

Ганна Малышчык — кіданне молата; двухразовая пераможца Кубка Еўропы, чэмпіёнка Еўропы U-20, сярэбраны прызёр Сусветнай Летняй Універсіяды, фіналістка Алімпійскіх гульняў.

Ірына Жук — скачок з шостам; сярэбраны прызёр каманднага чэмпіянату Еўропы, пераможца Сусветнай Летняй Універсіяды, фіналістка чэмпіянату Еўропы, рэкардсменка Беларусі.

Дар'я Барысевіч — бег на 1500 м; фіналістка чэмпіянату Еўропы, сярэбраны прызёр чэмпіянату свету па лёгкаатлетчыных эстафетах у бегу 4x800 м.

Алёна Дубіцкая — штурханне ядра; бронзавы прызёр чэмпіянату Еўропы, сярэбраны прызёр Кубка Еўропы, прызёр этапу Брылянтавай лігі, пераможца каманднага чэмпіянату Еўропы, чэмпіёнка свету U-18, фіналістка Алімпійскіх гульняў і чэмпіянату свету.

Дзмітрый Набокаў — скачок у вышыню; чэмпіён Еўропы U-23, сярэбраны прызёр чэмпіянату свету U-20, рэкардсмен Беларусі, удзельнік Алімпійскіх гульняў.

У складзе запасных значацца беларусы Павел Мілешка (кіданне кап'я) і Аліна Талай (бег на 100 м з бар'ерамі).

Гродненскі філіял РУП «Інстытут недвжымкості і ацэнкі» ізвадзец о повторном аукционе	
ЛОТ 1: Сігаретная лінія «SIGMA-8000/GAMMA/MFT8-SR» № 1, зав. № 2072048/2350151463, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 82623,34 р. (восемьдесят две тысячи шестьсот двадцать три рубля тридцать четыре копейки) с учетом НДС. Сумма задатка — 8262,34 р. (восемь тысяч двести шестьдесят два рубля тридцать четыре копейки)	ЛОТ 2: Сігаретная лінія «SIGMA-8000/GAMMA/MFT8-SR» № 2, зав. № 2072049/2350152464, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 51 877,85 р. (пятьдесят одна тысяча восемьсот семьдесят семь рублей семьдесят девять копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 5187,79 р. (пять тысяч восемьдесят семь рублей семьдесят девять копеек)
ЛОТ 3: Сігаретная лінія «SIGMA-8000/GAMMA/MFT8-SR» № 3, зав. № 2072050/2350153466, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 56 690,10 р. (пятьдесят шесть тысяч шестьсот девяносто рублей десять копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 5669,01 р. (пять тысяч шестьсот шестьдесят девять рублей одна копейка)	ЛОТ 4: Сігаретная лінія «SIGMA-8000/GAMMA/MFT8-SR» № 4, зав. № 2072051/2350154467, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 56690,10 р. (пятьдесят шесть тысяч шестьсот девяносто рублей десять копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 5669,01 р. (пять тысяч шестьсот шестьдесят девять рублей одна копейка)
ЛОТ 5: Упаковочная машина «TU-SL3-279.6000 Plus HLC/CP1» № 1, зав. № 202224/2286684/2141605, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 39911,64 р. (тридцать девять тысяч девятьсот одиннадцать рублей шестидесять четыре копейки) с учетом НДС. Сумма задатка — 3991,16 р. (три тысячи девятьсот девяносто один рубль шестидесять копеек)	ЛОТ 6: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № 2510950392, 2009 г. Начальная цена продажи лота — 32 361,49 р. (тридцать две тысячи триста шестидесять один рубль сорок девять копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 3236,15 р. (три тысячи двести тридцать шесть рублей пятнадцать копеек)
ЛОТ 7: Упаковочная машина «TU-SL3-279.6000 Plus HLC/CP1» № 2, зав. № 202225/2286685/2141612, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 212 983,48 р. (двести двенадцать тысяч девятьсот восемьдесят три рубля сорок восемь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 21298,35 р. (двадцать одна тысяча двести девяносто восемь рублей тридцать пять копеек)	ЛОТ 8: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № Z2510950396, 2010 г. Начальная цена продажи лота — 40041,14 р. (сорок тысяч сорок один рубль четырнадцать копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 4004,11 р. (четыре тысячи четыре рубля одиннадцать копеек)
ЛОТ 9: Упаковочная машина «TU-SL3-279.6000 Plus HLC/CP1» № 3, зав. № 202226/2286700/2141613, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 279 548,33 р. (двести семьдесят девять тысяч пятьсот сорок восемь рублей тридцать три копейки) с учетом НДС. Сумма задатка — 27 954,83 р. (двадцать семь тысяч девятьсот пятьдесят четыре рубля восемьдесят три копейки)	ЛОТ 10: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № Z2510950395, 2010 г. Начальная цена продажи лота — 40 661,24 р. (сорок тысяч шестьсот шестьдесят один рубль двадцать четыре копейки) с учетом НДС. Сумма задатка — 4066,12 р. (четыре тысячи шестьдесят шесть рублей и двенадцать копеек)
ЛОТ 11: Упаковочная машина «TU-SL3-279.6000 Plus HLC/CP1» № 4, зав. № 202227/2286701/2141614, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 52 156,44 р. (пятьдесят две тысячи сто пятьдесят шесть рублей и сорок четыре копейки) с учетом НДС. Сумма задатка — 5215,64 р. (пять тысяч двести пятнадцать рублей и шестидесять четыре копейки)	ЛОТ 12: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № Z2510950394, 2010 г. Начальная цена продажи лота — 26 617,30 р. (двадцать шесть тысяч шестьсот семнадцать рублей и тридцать копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 2661,73 р. (две тысячи шестьсот шестидесять один рубль и семьдесят три копейки)
ЛОТ 13: Упаковочная машина «TU-SL3-279.6000 Plus HLC/CP1» № 5, зав. № 202228/2286702/2141615, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 50 782,33 р. (пятьдесят тысяч семьсот шестидесять два рубля тридцать три копейки) с учетом НДС. Сумма задатка — 5078,23 р. (пять тысяч семьдесят восемь рублей двадцать три копейки)	ЛОТ 14: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № Z2510950397, 2011 г. Начальная цена продажи лота — 44 157,62 р. (сорок четыре тысячи сто пятьдесят семь рублей шестидесять две копейки) с учетом НДС. Сумма задатка — 4415,76 р. (четыре тысячи пятнадцать рублей семьдесят шесть копеек)
ЛОТ 15: Упаковочная машина «TU-SL3-279.6000 Plus HLC/CP1» № 6, зав. № 202229/2286703/2141616, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 43613,89 р. (сорок три тысячи шестистот тридцать девять рублей восемьдесят девять копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 4361,39 р. (четыре тысячи триста шестидесять один рубль тридцать девять копеек)	ЛОТ 16: Упаковочная машина «Модель SBM», зав. № 2510950393, 2009 г. Начальная цена продажи лота — 32 482,80 р. (тридцать две тысячи четыреста восемьдесят два рубля восемьдесят копейки) с учетом НДС. Сумма задатка — 3248,28 р. (три тысячи двести сорок восемь рублей двадцать восемь копеек)
ЛОТ 17: Пакетированный автомат ЗС.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 1, зав. № 2180510, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)	ЛОТ 18: Пакетированный автомат ЗС.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 2, зав. № 2180512, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)
ЛОТ 19: Пакетированный автомат ЗС.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 3, зав. № 2180513, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)	ЛОТ 20: Прогризающеоборудованный автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 2, зав. № 9-98001017, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)
ЛОТ 21: Пакетированный автомат ЗС.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 3, зав. № 2180512, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)	ЛОТ 22: Прогризающеоборудованный автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 3, зав. № 9-0100168, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)
ЛОТ 23: Пакетированный автомат ЗС.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 4, зав. № 2180513, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)	ЛОТ 24: Прогризающеоборудованный автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 4, зав. № 9-0100169, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)
ЛОТ 25: Пакетированный автомат ЗС.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 5, зав. № 2180514, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)	ЛОТ 26: Прогризающеоборудованный автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 5, зав. № 9-0100170, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)
ЛОТ 27: Пакетированный автомат ЗС.154 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 6, зав. № 2180515, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)	ЛОТ 28: Прогризающеоборудованный автомат Т-20 от линии для упаковки сигарет с фильтром № 6, зав. № 9-0100171, 2002 г. Начальная цена продажи лота — 2835,47 р. (две тысячи восемьсот тридцать пять рублей сорок семь копеек) с учетом НДС. Сумма задатка — 283,55 р. (двести восемьдесят три рубля пятьдесят пять копеек)
ЛОТ 29: Запасные части к оборудованию. Начальная цена продажи лота — 447 042,72 р. (четыре сорок семь тысяч сорок два рубля семьдесят две копейки) с учетом НДС. Сумма задатка — 44 704,27 р. (сорок четыре тысячи семьсот четыре рубля двадцать семь копеек)	Продавец: Открытое акционерное общество «Гродненская табачная фабрика «Неман», 230771, г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18. Тел. 79-15-00, факс 79-15-54
Организатор торгов - Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Вулковского, д. 3, каб.209, тел. 45-09-38, 41-98-30	
Заявления на участие принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врубельского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник — четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18.	
Последний день приема заявлений — 23 сентября 2019 г. до 15.00	
Телефон для справок: 45-05-38 - Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoinfo.by	

Хутка ў школу

ПРАВИЛЫ ДЛЯ БАЦЬКОЎ ПЕРШАКЛАСНІКА

Карысны досвед

МЕСЦА ДЛЯ ДУШЫ

Як дапамагае ў рабоце правільна арганізаваны кабінет? Псіхолаг дзеліцца вопытам

Што рабіць, калі маркотныя думкі атакавалі ў сярэдзіне рабочага ці вучэбнага дня? Ці можна з дапамогай лялек зняць хваляванне? Наша чытачка і педагог-псіхолаг Лелюкінскага дзіцячага садка — сярэдняй школы, што ў Іўеўскім раёне, Гражына Лянцэвіч ведае адказы на гэтыя пытанні. Кабінет псіхолага яна арганізавала такім чынам, што яго з задавальненнем наведваюць не толькі вучні школы, але і самі настаўнікі. Малады педагог-псіхолаг (Гражына Станіславаўна працуе ў гэтай якасці чатыры гады) падзялілася сваім вопытам і з нашымі чытачамі — каб школьнікі і іх бацькі ведалі, куды можна звярнуцца ў складанай сітуацыі, а калегі з іншых школ, магчыма, перанялі цікавыя ідэі.

«У кожнай установе адукацыі ёсць кабінет педагога-псіхолага. Мне пашчасціла, што гэта асабісты кабінет (бо ў многіх і гарадскіх, і сельскіх школах педагогі-псіхолагі дзеліць яго з сацыяльным педагогам), і я магу весці індывідуальную работу з дзецьмі і дарослымі.

На мой погляд, кабінет псіхолага — гэта храм для душы. Месца, дзе можна пазбавіцца ад негатыўных думак і перажыванняў. Ён выконвае і асабістую ролю — з'яўляецца захавальнікам многіх сакрэтаў. Школьнікі і настаўнікі прыходзяць да мяне з рознымі сітуацыямі. Найчужэйшым пры кантактаванні з аднагодкамі, непаразуменні з бацькамі — у дзяцей, упадак сці і эмацыянальнае выгаранне — у педагогаў. Я ніколі не адмаўляюся выслухаць, бо для кожнага з нас надзвычай важна быць пачутым.

Мой кабінет функцыянуе ўжо год. Я задумала зрабіць яго непадобным на іншыя, і мне здаецца, што гэта атрымалася. Яго асаблівасць — у духу элементах: матыльках-рэлаксатарых і лялечным тэатры. Раскажу пра іх на парадку. Матылькі і кветкі — як добрае надвор'е, без якіх і дзень не дзень. Таму сцены ўпрыгожаны карцінамі з кветкамі. А вось перад імі размясцілася «алея» рознакаляровых матылькоў: лёгкі подых ветру — і яны кружацца ў танцы. Варта прысесяці на каналу і паглядзець на махаонаў, як увесь негатыўны настрой знікне. Асабліва добра гэта працуе з дарослымі і падлеткамі. Матылькі-рэлаксатары — выдатныя памочнікі ў зняцці напружання, адцягненні ад цяжкіх і сумных думак. Наведвальнікі часта просяць пасядзець і паглядзець на матылькоў. А мне прыемна, што атмасфера кабінета дапамагае, а значыць, мая праца недарэчная.

«Увесь свет — тэатр, а людзі ў ім — акцёры» — менавіта гэтыя словы падштурхнулі да стварэння ўласнага лялечнага дома, дзе залацістыя шторы, блакітны дах, утульная сцена і мэбля для герояў. З дапамогай лялек вучні імітуюць розныя сітуацыі: узаемаадносінны ў класным калектыве, уласнае Я, абстаноўку ў сям'і. Лялечны тэатр найбольш цікавы і карысны ў рабоце з вучнямі 2—5 класаў. Праз гульні дзіця дэманструе моманты, якія яго хваляюць, як у школе, так і ў жыцці, з якімі яно пакуля не можа справіцца. Мая задача — дапамагчы знайсці станоўчы выхад са складанай сітуацыі. Апошніх у маёй практыцы, на шчасце, было няшмат, і ўсе яны скончыліся добра.

Заўважу, што ў кабінет педагога-псіхолага людзі прыходзяць радзей, чым у прадуктовую краму. Аднак эмацыянальна «галодны» чалавек шукае дапамогу не ў акружэнні ежы, а ў кампаніі псіхолага. Таму і кабінет, дзе адбываюцца такія сустрэчы, павінен быць прыстанкам добрага настрою і месцам для душы».

Яшчэ некалькі шчаслівых вольных тыдняў — і тысячы дзяцей зноў сядуць за парты. Сярод іх — 115 тысяч першакласнікаў, для якіх гэты год у школе — час адаптацыі і няпростых выпрабаванняў. Мы пастараліся сфармуляваць некалькі правілаў, якія павінны ведаць і выконваць усе бацькі, каб захаваць здароўе дзіцяці. Дапамагла ў гэтым урач-педыятр, загадчык 3-га педыятрычнага аддзялення 3-й гарадской дзіцячэй клінічнай паліклінікі Мінска Людміла КІПЦЭВІЧ.

— Пачатак навучання ў школе — гэта вялікі напружкі: псіхалагічныя, інтэлектуальныя, функцыянальныя і фізічныя. За іх арганізм дзіцяці плаціць часам самай высокай цаной — здароўем, а мы, дарослыя, не заўсёды гэта ўсведамляем, — нагадвае Людміла Іванаўна.

ПРАВИЛА 1

Ніколі не адпраўляйце дзіця адначасова ў першы клас і ў пэўную секцыю ці гурток. Сам пачатак школьнага жыцця лічыцца цяжкім стрэсам для 6—7 гадовых дзяцей. Калі малое не будзе мець магчымасці гуляць, адпачываць, рабіць дамашнія заданні без спешкі, то ў яго могуць узнікнуць праблемы са здароўем, можа нават пачацца неўроз.

Таму калі заняткі музыкай ці спортам здаюцца вам неад'емнай часткай выхавання вашага дзіцяці, пачніце вадзіць яго туды за год да пачатку вучобы ці з другога класа.

ПРАВИЛА 2

Памятайце, што дзіця можа канцэнтраваць увагу не больш за 10—15 хвілін. Таму калі вы будзеце з ім займацца, праз кожныя 10—15 хвілін рабіце перапынак і давайце

Фота: Алена КІПЦЭВІЧ

малому фізічную разрадку. Можца проста папрасіць яго паскакаць на месцы, пабегаць ці патанцаваць пад музыку.

ПРАВИЛА 3

Больш за ўсё на свеце падчас першага навучальнага года ваша дзіця мае патрэбу ў падтрымцы. Яно не толькі фарміруе свае стаўленні з аднакласнікамі і настаўнікамі, але і ўпершыню разумее, што з ім самім хтосьці хоча сябраваць, а хтосьці — не. Менавіта ў гэты час у малага складаецца свой уласны погляд на сябе. І калі вы хочаце, каб з яго вырас спакойны і ўпэўнены ў сабе чалавек, абавязкова хваліце яго, падтрымлівайце, не сварыцеся за памылкі і бруд у сытытку. Усё гэта дробязі ў параўнанні з тым, што ад бяскончых папрокаў і пакаранняў ваша дзіця страціць веру ў сябе.

І яшчэ некалькі парад

● Паказвайце дзіцяці, што яго любяць такім, якое яно ёсць, а не за яго дасягненні.

✓ **Нельга ніколі (нават са злосці) казаць дзіцяці, што яно горшэ за ўсіх.**

● Вучыце дзіця свабодна і нязмушана кантактаваць не толькі са сваімі ровеснікамі, але і з дарослымі.

✓ **Не саромейцеся падкрэсліваць, што вы ім ганарыцеся.**

● Будзьце шчырыя ў ацэнцы сваіх пачуццяў да дзіцяці.

✓ **Ацэньвайце толькі ўчынкi, а не само дзіця.**

● Не імкніцеся дасягнуць поспеху сілай. Прымус — найгоршы варыянт духоўнага выхавання. Ён стварае ў сям'і атмасферу разбурэння асобы дзіцяці.

✓ **Прызнавайце права дзіцяці на памылкі.**

● Памятайце пра дзіцячы «банк» шчаслівых успамінаў.

✓ **Ведайце, што дзіця ставіцца да сябе так, як да яго ставяцца дарослыя.**

І ўвогуле хоць калі-ніколі стаўце сябе на месца свайго дзіцяці, і тады будзе больш зразумела, як сябе з ім паводзіць.

Спартыўныя і актыўныя

МАРАФОН «САД» — ДАЛУЧАЙЦЕСЯ, ПАКУЛЬ НЕ ПОЗНА!

Кожны чацвер жніўня ў Рэспубліканскім цэнтры алімпійскай падрыхтоўкі па фрыстайле (а гэта 15, 22 і 29 жніўня) увечары з 18.00 да 21.00 любя ахвотны абсалютна бясплатна можа паспрабаваць сябе ў розных відах фізічнай актыўнасці і фітнес-кірунках, папярэдне прайшоўшы экспрэс-абследаванне ва ўрачоў і атрымаўшы іх рэкамендацыі па здаровым ладзе жыцця і асаблівасцях свайго арганізма. Тут праводзіцца Марафон здаровага ладу жыцця «САД — Спартыўны, Актыўны, Даступны».

На адной пляцоўцы ахвотныя могуць ўдзельнічаць у трэніроўках па фітнесе, ёзе, стрэйчынгу, пілатэсе. Можна паспрабаваць сябе ў баявых майстэрствах і розных танцавальных кірунках, даведацца розніцу паміж функцыянальнай трэніроўкай, кардыя-трэніроўкай, кардыя-трэніроўкай высокай інтэнсіўнасці і рэлакс-практыкаваннямі. А таксама пачуць меркаванне трэнеры, да якога віду актыўнасці ў вас найбольш здольнасцяў.

Калі ў вас ёсць сям'я, тут прадстаўлены ўсе віды сумесных актыўнасцяў для

бацькоў і дзяцей, а таксама для людзей з дадатковымі патрэбнасцямі. Арганізуюцца сустрэчы з фуд-коўчамі і кулінарныя батлы, лекцыі матывацыйных спікераў, аўтограф-сесіі ад вядомых спартсменаў ды іншае.

— Кожны чацвер да нашых урачоў запісваецца больш за 300 чалавек, але прымаюць і тых, хто з нейкіх прычын папярэдне запісацца не паспеў, — расказвае галоўны ўрач 39-й гарадской клінічнай паліклінікі Мінска Вольга ЕСМАНЧЫК. — Ад нашай паліклінікі тут пра-

цуюць кардыёлаг, урачы агульнай практыкі, памочнікі ўрача і медыцынскае сёстры. У першы чацвер ахвотных было вельмі шмат, мы не чакалі такога наплыву, і прыйшлося павялічыць колькасць урачоў. У наведвальнікаў ёсць магчымасць змераць свой артарыяльны ціск, частату пульсу і вызначыць, напрыклад, ці ёсць парушэнні сардэчнага рытму. Можна змераць вагу на «разумных» вагах. Вызначаецца доля тлушчавай тканкі, вадкасці, шчыльнасць касцявой тканкі і іншыя паказчыкі. Урач прапануе, што рабіць, каб зменшыць іх.

Кожны пацыент атрымае пашпарт здароўя, а таксама два білеты ў кінатэатр Silver Screen па цене аднаго. А гандлёвая марка «Мікралайт» праводзіць інтэрнэт-чэлендж #ШАГАЮМІСІРОЛІФЕ. На працягу тыдня неабходна прайсці ад 50 тысяч кро-

каў і размясціць ці прад'явіць на марафоне фота ці скрыншоты, а таксама перадаць эстафету двум сябрам. Усе ўдзельнікі атрымаюць магчымасць выйграць адзін з пяці тэа-метраў Microlife.

А найбольш актыўныя ўдзельнікі, якія наведвалі ўсе пяць марафонаў жніўня, змогуць пазмагацца за прыз ад арганізатараў мерапрыемства — «разумныя» вагі. Кожны чацвер вас чакаюць у Рэспубліканскім цэнтры алімпійскай падрыхтоўкі па фрыстайле (вул. Сурганова, 2а).

Зарэгістравацца і пазнаёміцца з раскладам заняткаў можна на сайце марафонскага бела.

Арганізатары мерапрыемства — Міністэрства аховы здароўя, Прадстаўніцтва ЮНІСЕФ у Беларусі, ЮНПФА, Сусветная арганізацыя аховы здароўя, ААН, праект БЕЛМЕД.

Нашы

НА ТАКІХ ЗЯМЛЯ ТРЫМАЕЦЦА

...У шпіталі, па дарозе са свайго траўматалагічнага аддзялення ў тэрапеўтычнае, міжволі зварнуў увагу на пару, што гаманіла ў калідоры.

І гэта — як потым аказалася — было ўзаемна:

— Глядзі, Сяргеювіч, — паказала на мяне жанчына, — вунь яшчэ адзін кавалер ідзе. Дык ты май на ўвазе...

Сцяміўшы, што незнаёмка, мабыць, добрая жартаўніца, я «падсеў» на яе гумарыстычную хвалю: заявіў «канкурэнта», што барацьба за такую вось даму будзе не на жыццё, а на смерць. І мы, усе тры (кожнаму з якіх ужо за восемдзесяць), грывнулі рогатам. А далей слова за слова — і пацякла размова.

Усім вядома, што жанчыны больш гаваркія, чым мы, мужчыны, а таму з апаведу Марыі Майсеўны Філатавай я хутка даведаўся, што яна, колькі помніць сябе, увесь час працавала — трэба было выжываць. Бацька загінуў на фронце, і маці — Таццяне Мікалаеўне — адной давялося думаць, як пракарміць двух сыноў і дачушку, як вывесці іх у людзі. А тым больш — пасля ўсяго перажытага за гады «пад немцамі».

— Адзін пузач, — успамінала Марыя Майсеўна, — прымушаў маму скубці ды смажыць яму налоўленых куры. А для гэтага ў рот ёй устаўляў дула пісталета, гразіўшы націснуць курок, калі не паслухае...

Потым быў яшчэ канцлагер Азарычы, дзе жанчына увесь час калачылася ад страху і за сябе, і за сваіх дзяцей...

А таму, неяк выжыўшы, Марыяка стала ў маці першай памочніцай: з маленства наводзіла парадак у хаце

(дзякуй Богу, фашысты яе не спалілі), палола грады, шчыравала на калгасных дзяляках, хадзіла з маці на ферму, дзе даводзілася і кароў даіць, і гной убіраць, і цялят даглядаць...

Калі ж Таццяны Мікалаеўны не стала, на змену ёй прыйшла дачка.

— Прыняла я на ручное даенне 18 кароў. Потым, калі ферму перавалі на машыннае — іх пад 30 было... Палягчыла, — прызнавалася Марыя Майсеўна, — але нагрукца ўсё роўна вялікая, адказнасць таксама.

Аднак жанчына нічога не баялася, яна працавала, за што атрымлівала і падзячныя граматы, і прэміі, і каштоўныя падарункі (аднойчы — дык нават дыван, што тады было дэфіцытам)...

А дома яе чакалі новыя клопаты: з мужам Віктарам Іванавічам Філатавым яны заўсёды трымалі гаспадарку, выхоўвалі шасцёрых (!) дзяцей.

Іх сын Віктар жыве цяпер у Рэчыцы, Геннадзь, Вячаслаў і Сяргей — у Мінску. У іх рабочыя спецыяльнасці і таксама падзякі за сумленную работу.

Дачка Ала працуе медсястрой аж у Амерыцы, а Танечка, інвалід з дзяцінства, жыве пры бацьках у вёсцы Віша, што на Светлагоршчыне.

...Амаль паўгода прайшлі з той памятнай размовы ў шпіталі. Нейка вырашыў патэлефанаваць Марыі Майсеўне, распытаць, як жыццё?

Голас жанчыны гучаў бадзёра:

— Дзякуй Богу, усё добра! На гародзе ў сорок сотак — поўны парадак. Агуркоў з памідорамі шмат нарасло, бульба з бурякамі радуецца. Кветкі цвітуць прыгажэнныя, курчкі нясуцца. Дзве свінкі вагу набіраюць, козачкі малачком адраваюць, конік з усіх сіл стараецца... Што яшчэ? Сын Сяргей у водпуск прыехаў і столькі работ перарабіў, — нам з гаспадаром за паўгода б не справіцца... Іншыя сыны таксама тут як тут. І Танечка без справы не сядзіць. Адным словам, жывём і за жыццё змагаемся — ведама ж, ёсць хваробы...

— Тады пытанне на засыпку: а ці прызналіся ж вы мужу, што ў шпіталі ў вас два кавалеры былі?

— А як жа! Прызналася.

— І што?

— Насварыўся мой Іванавіч, што не знайшла трэцяга ды не прывезла дамоў. Ён бы ўсім работу знайшоў і працаваць прымусяў — да сёмага поту, каб ведалі, як да жонак чужых заляцацца!

Гаворачы аб гэтым, Марыя Майсеўна зайшлася такім заліўстым смехам, што я таксама не ўтрымаўся.

...Прыгожая жанчына, прыгожая сям'я. На такіх, як той казаў, зямля трымаецца. А таму доўга веку ім, моцнага здароўя і шчасця!

Уладзімір Пернікаў,

г. Гомель.

Так ці не?

Макарона?

У парадку рэчаў...

Чым адрозніваюцца словы прадуктыўны і прадукцыйны? — цікавіцца спадарыня Аляксандра Войцік. З яе ж канверта пытанні: ці праўда, што ў нашай мове няма макаронаў і як па-беларуску будзе «в парядке вещей»?

Як заўжды, на моўныя пытанні чытачоў адказваюць стылёрэдактар «Звязды» Аляксей Саламевіч, а таксама рэдактар і перакладчык Леў Глушыцкі.

1. Прыметнікі прадуктыўны, прадукцыйны і сапраўды нярэдка блытаюць, хоць першы ўжываецца толькі ў вузкім значэнні лінгвістычнага тэрміна: прадуктыўны суфікс, прадуктыўная словаўтваральная мадэль. Прыметнік прадукцыйны — сінонім прыметніка плённы. Можна сказаць, напрыклад, што сёння быў прадукцыйны дзень або пажадаць студэнтам прадукцыйнай вучобы.

2. Апошнім часам слова макарона слоўнікі сталі падаваць як назоўнік, які мае формы множнага ліку. Але ж традыцыйна ён іх не меў, то-бок гэтае слова ўжывалася толькі ў адзіночным ліку. Так яго ў прыватнасці заўжды (да апошняга выдання ўключна) падаваў акадэмічны «Русско-белорусский словарь». Так ужывалі і айчыныя пісьменнікі. Вось прыклад з твора Янкі Брыля «Ніжнія Байдунь»: «— Як на чорта? — зусім сур'ёзна здзіўіўся ён. — Макароны будзеш качаць».

Такім чынам, ужыванне гэтага слова ў адзіночным ліку з'яўляецца адной з цікавых асаблівасцяў нашай мовы, якая жыла да самага апошняга часу і якую варта было б захаваць.

3. У беларускай літаратуры было ёсць выраз «у парадку рэчаў». Ён зафіксаваны ў «Слоўніку фразеалагізмаў» Івана Лепешова (з прыкладамі з Янкі Брыля, Івана Навуменкі ды іншых пісьменнікаў). Таму яго выкарыстанне памылкай не будзе. Аднак акадэмічныя слоўнікі рускі выраз «в порядке вещей» рэкамендуецца перакладаць як звычайная рэч. Вось прыклады з мастацкай літаратуры: «Ты для Вятычыны гэта было дзіва. Цяпер, праз сорок гадоў, — там гэты звычайная рэч» (Уладзімір Дубоўка. «Пялёткі»). «Сёння гэта звычайная рэч, бізнес, а ў той час — фарца, і фарцоўшчык — агент паўзучага імперыялізму...» (Уладзімір Някляеў. «Лабух»).

Такім чынам, маем у нашай мове сінанімічныя выразы — звычайная рэч і ў парадку рэчаў.

О У АБАРОНУ СЛОЎ

У беларускай мове ёсць назоўнікі частка і часць. З першым праблем няма, а вось у другім многія бачаць русізм. Што нічым не абгрунтавана.

Беларускае часць (як і рускае і ўкраінскае часть) паходзіць ад праславянскага *čestь. У XIX стагоддзі гэта слова ўжывалася ў айчынай літаратуры ў тых значэннях, у якіх сёння мы звычайна кажам частка. Напрыклад, Францішак Багушэвіч у сваім творы «Кепска будзе!» піша: «Раз лісіцу, адкапаўшы, // Прывязалі мы да кола: // Стала ж грызці што папаўшы, // Сабе бруха распарола, // Растрывушылась на часці, // Каб не жыць так, хоць праласці». З прычыны такой распаўсюджанасці гэты назоўнік ужо ў XX стагоддзі мовазнаўцы прапанавалі выкарыстоўваць у якасці асноўнага. Напрыклад, слова часць як першы адпаведнік рускаму часть пададзена ў «Расійска-беларускім слоўніку» С. Некрашэвіча і М. Байкова 1928 года, ёсць яно і ў «Беларуска-расійскім (Валікалітоўска-расійскім) слоўніку» Яна Станкевіча.

Пазней слова часць пачало здаваць пазіцыі і цяпер ужываецца пераважна ў значэнні 'асобная самастойная вайсковая адзінка', пры гэтым яно мае яшчэ два слоўніковыя значэнні: доля, пай, частка, якія належаць каму-небудзь («трэцюю часть зямлі бацька адпасаў сыну») і 'галіна якой-небудзь дзейнасці; спецыяльнасць' («гэта не па маёй частцы»).

Як відаць, слова часць — наша, яно мае сваё месца ў літаратурнай мове, і таму нам не варта ад яго адмаўляцца.

Пункт на карце

ЁСЦЬ ТАКАЯ ВЁСАЧКА

Узгоркі паміж вёскамі Малинава і Байлюкі прыцягвалі ўвагу здаўна. Яшчэ да вайны людзі каналі там гліну і гравій, жоўты пясок. Пазней гэтыя матэрыялы там здабывалі для будаўніцтва дарогі Глуск — Акцябрскі і Глуск — Любань. Такім чынам з цягам часу кар'ер паглыбляўся і пашыраўся, з дня яго пачала выступаць вада, месцамі яна біла крыніцамі...

Цяпер кажуць, што гэтае месца для адпачынку — возера плошчай каля двух гектараў сярод хвойнага лесу — стварыла нібыта сама прырода! Там свежае паветра, цішыня, рыбалка. Хіба знойдзеш лепшы адпачынак? І для яго там наогае зроблена: пабудаваны альтанкі, падрыхтаваны месцы для вогнішчаў, шашлыкш...

Не дзіва, што гэты вадаём стаў вабіць не толькі вясцоў-

цаў, але і жыхароў Глуска, многія з якіх, калі б не кар'ер, не возера, відаць, і не ведалі б, што на карце раёна ёсць невялікая лясная вёсачка з загадкавай назвай Байлюкі...

Валерыі Васілеўскай, малюнак аўтара.

г/г Глуск.

Клопат

УСПОМНІМ МЫ, УСПОМНЯЦЬ НАС...

Чалавечае сумленне — з чаго і калі яго зараджаецца? Перадаецца з генамі? Але ж як тады растлумачыць, што ў адных і тых жа бацькоў, пры адных і тых жа метадах выхавання дзеці вырастаюць такія розныя?..

І вось што цікава — сёння, з дапамогай высокіх тэхналогій чаго толькі не зробіш: пры жаданні разгледзіш на зямлі кожную дробную мясцінку; навігаторы пракладуць да яе дакладны маршрут... А вось для таго, каб «прасвятліць» душу чалавека, «рэнтгена» няма... Ёсць толькі ўчынкi. А ўжо добрыя — дык яны і праўда нібы тое сонца з-за хмар. Паказальным прыкладам — наш Бярэзінскі лягас, дзе намеснікам дырэктара па ідэалагічнай рабоце Віталь Тадэвуша-

віч Умінскі, прафаргам Святлана Васілеўна Ацанян, старшынёй ветэранскай арганізацыі Таццяна Леанідаўна Поварава. Мяне, чалавека, можна сказаць, староннага, вельмі краўнуў яе расказ пра візіт у дом Несцяроўвічаў. Гаспадар — Сцяпан Уладзіміравіч — ветэран прадпрыемства і цяпер, на жаль, інвалід (а ў мінулым заточнік піл) нават заплакаў, калі ўбачыў на сваім падворку такую дэлегацыю ды яшчэ і з віншаваннямі ў гонар яго 80-годдзя, з кветкамі, з грашовым падарункам... Падумала тады, як няшмат чалавеку трэба: кропля ўвагі — і столькі радасці, такі душэўны пад'ём!

З болей у душы слухала і расказ пра наведанне яшчэ адной ветэранкі Ядвігі Сцяпанавы Цюхай. Яе, цяпер прыканавану да ложка (а ў мінулым такую рухавую жыццялюбу!), самахвярна даглядае дачка, якая таксама і

дзівілася, і шчыра дзякавала за ўвагу прадстаўнікам адміністрацыі лягаса...

Хоць, вядома ж, тыя цёплыя словы і ў першую чаргу варта было адрасаваць самому дырэктару Сяргею Уладзіміравічу Чамко. Гэта яго клопатам пенсіянеры-ветэраны прадпрыемства карыстаюцца істотнымі зніжкамі пры пакупцы дроў і лесаматэрыялаў, да юбілеяў у 70 і больш гадоў (пры наяўнасці не менш чым дзесяцігадовага працоўнага стажу ў лягасе) атрымліваюць грашовыя дапамогі, могуць разлічваць на пецёўкі для адпачынку... Калі ж нехта з працаўнікоў (жыццё ёсць жыццё) сыходзіць у лепшы свет, лягас (як зноў жа запісана ў калектыўным дагаворы) бярэ на сябе рытуальныя паслугі...

А свайго роду «генератарам» ды і выканаўцай добрых спраў у гэтым калектыве з'яўляецца старшыня ветэранскай аргані-

зацыі Таццяна Леанідаўна Поварава. Раней яна працавала бухгалтарам у Кукараўскім лясніцтве, ніколі не мела ніякіх спланганяў. І з людзьмі заўсёды была адкрытая ды шчырая, старалася рабіць дабро. А зрэшты, як кажа сама...

— Мне вельмі пашчасціла працаваць у такім калектыве. Паасобку, як бы ні стараўся, мала што зробіш.

Вельмі хацелася б, каб і ў іншых калектывах адміністрацыя як мага больш рабіла для сваіх ветэранў, асабліва — для адзіночкі, састарэлых, тых, хто чакае ўвагі і клопату, паматэраля прынцып «успомнім мы, успомняць, магчыма, і нас».

Ніна Бурко,

Бярэзінскі раён.

Пашту чытала Валяніцка ДОУНАР.

Пакупніка трэба пераканаць у вартасцях айчыннага кнігагандлю

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— **Аляксандр Аляксандравіч, у вашай гандлёвай сетцы сёння працуе больш за 100 гандлёвых пунктаў. Наколькі ахоплены краіна кнігагандлем?**

— Калі быць дакладнымі, то кнігарняў, кніжных павільёнаў, кіёскаў у нашай сетцы ўсяго 107. Штосьці зачынілася апошнім часам. Але і новыя кнігарні штогод адкрываюцца — як правіла, да пляці аб'ектаў. Гаварыць, што гэтага дастаткова для краіны, не довадзіцца. Хоць у агульную статыстыку можна дадаць і кнігарні, якія ўваходзяць у сістэму спажывецкай кааперацыі. Ды і прыватных кнігарняў у Беларусі хапае. Але ж вернемся да сеткі «Белкнігі»... Як вядома, толькі сельскіх раёнаў у краіне — 107. Дадаўце Мінск і шэсць абласных цэнтраў, дадаўце асобныя гарады — Баранавічы, Пінск, Наваполацк, Жодзіна, Бабруйск... Вось і мяркуючы самі, дастаткова гэта ці не — 118 кнігарняў па ўсёй краіне. І ўлічыце пры гэтым, што толькі ў адным Мінску знаходзіцца больш за дваццаць крамаў і павільёнаў. А калі пра Мінск і Мінскую вобласць гаварыць, то тут канцэнтравана 37 працэнтаў нашых кнігарняў — усяго 33 аб'екты. На ўсе астатнія вобласці прыходзіцца крышачку больш за 60 працэнтаў — 56 крамаў.

Сёлета «Белкніга» адкрыла кнігарню «Букніст» у Магілёве, «Санет» — у Слоніме (працуе ў тэставым рэжыме, афіцыйнае адкрыццё — у пярададзень Дня беларускага пісьменства). Мадэрнізавалі, рэканструявалі Дом кнігі «Светач».

— **Значыць, жывучы ў Расонах ці Краснаполлі, Хоцімску ці Чэрвені, кнігу набыць не так і лёгка..?**

— Сапраўды, не лёгка. Але мы зараз развіваем інтэрнэт-гандаль друкаванай кнігай. Хутка гэтым раздзелам дзейнасці будзе апекавацца асобнае падраздзяленне, асобнае прадпрыемства ў складзе ААТ «Белкніга». Засталося адрацаваць яшчэ і лагістыку дастаўкі, узаюнавіць нешта нахталат копіянага паслугі «Кніга — поштай». Дарэчы, мы і сёння можам ажыццяўляць гэтую паслугу. Але толькі з удзелам прадпрыемства «Бел-пошта» і адпаведна не з такім ужо і малым коштам дастаўкі.

Дарэчы, для параўнання нагадаю такую лічбу. У 1990 годзе на тэрыторыі рэспублікі працавала 120 кнігарняў, калі гаварыць пра сетку «Белкнігі». Праўда, і ў спажывецкай кааперацыі было болей крамаў. А яшчэ і шырокая сетка гандлю «Ваенная кніга». Такія крамы былі не толькі ў Мінску і абласных цэнтрах, але і ў гарадах, дзе дысплацыраваліся буйныя вайсковыя гарнізоны, — Мар'іна

Фота Кірыя Дубай.

Горка, Бабруйск, Барысаў і іншых паселішчах.

— **А якія ў «Белкнізе» сёння самыя буйныя крамы?**

— У Мінску гэта — «Цэнтральная кнігарня», Дом кнігі «Светач», на Віцебшчыне — «Дом кнігі» і «Усход» у Наваполацку, «Светач» у Полацку, «Глобус» у самім Віцебску. У Гомелі — «Кніжны свет», на Гродзеншчыне — «Кругагляд» у Гродне і «Кніжны свет» у Лідзе, у Брэсце — кнігарня «Дружба». Між іншым, гандлёвы абарот вось гэтых дзесяці пунктаў сёлета складае 34 працэнта ад агульных аб'ёмаў.

— **Тут, пэўна, сваю справу робяць пачынальнікі гандлёвых плошчаў..?**

— Несумненна. Але ж і шмат значыць — пакупніцкая здольнасць жыхароў вялікіх гарадоў. Ды і асартымент у буйных крамах можна выкласці шматкроць болейшы. Вось адкрылі, напрыклад, кнігарню «Санет» у Слоніме, якая ў пярададзень Дня беларускага пісьменства, які пройдзе 1 верасня, — і на плошчы больш за 120 квадратных метраў здолелі выкласці кнігі болей як 11 тысяч назваў. Іншая справа — Дом кнігі «Светач» у Мінску. Пасля мадэрнізацыі, рэканструкцыі яго плошчы складаюць каля 1200 квадратных метраў. І прасторна ў ім, і адначасова ўтульна. Ёсць плошча для прэзентацыі, аўтограф-сесіі. А кніг выкладзена па назвах недзе каля 80 тысяч...

— **Адпаведна і гандлёвы абарот у Мінску і вобласці большы, чым у астатніх рэгіёнах краіны..?**

— Так. У Мінску і вобласці — 44,6 працэнта ад продажаў па краіне. Пяць астатніх абласцей — 55,6 працэнта.

Летась, у 2018 годзе, адкрылі пяць новых крамаў — «Светач» і «Тваю кнігарню» ў Бабруйску, «Прамень» — у Віцебску, «Першацвет» — у Бараўлянах і «Верасень» — у Іванаўе.

— **Цікавая статыстыка, Аляксандр Аляксандравіч..**

— Мне падаецца ўсё ж, што гэтая статыстыка прынесла б шмат большую карысць і для нашай сеткі, і для кожнага асобнага пакупніка, калі б у нас у краіне шла болей шырокая прапаганда кнігі, самай з'явы чытання мастацкай і дакументальнай літаратуры. І плён справы тут, відавочна, залежыць ад усіх разам — і нашай кнігагандлёвай сістэмы, і ад саміх кнігавыдаўцоў, і ад сродкаў масавай інфармацыі, ад розных медыйных рэсурсаў у сацыяльных сетках.

Між іншым, толькі сёлета мы адкрылі кнігарню «Букніст» у Магілёве, «Санет» — у Слоніме (працуе ў тэставым рэжыме, афіцыйнае адкрыццё — у пярададзень Дня беларускага пісьменства, мадэрнізавалі, рэканструявалі Дом кнігі «Светач». Летась, у 2018 годзе, адкрылі пяць новых крамаў — «Светач» і «Тваю кнігарню» ў Бабруйску, «Прамень» — у Віцебску, «Першацвет» — у Бараўлянах і «Верасень» — у Іванаўе.

— **Дзякуй, Аляксандр Аляксандравіч, і за інфармацыю па статыстыцы, і за тую «кніжна-лагістычную геаграфію», якая, магчыма, нашаму грамадству ды чытачам нешта падажа.. Вядома, што ўсяго за мінулы год у краіне выдана амаль 10 000 назваў кніг. А колькі кніг беларускага выдання знаходзіцца ў гандлёвай сетцы «Белкнігі»?**

— Беларуская кніга ў нашай гандлёвай сетцы займае 65 працэнтаў. Кніга з Расіі — 35 працэнтаў. Літаральна любыя расійскія выданні можам давесці да нашага пакупніка. Важна толькі ведаць, што дакладна найболей патрэбна, што карыстаецца попытам. І тут, паўтаруся, адных нашых намаганняў мала. Патрэбна зваротная сувязь. Над гэтым зараз і працуем.

— **І ўсё ж такі, што найбольш карыстаецца попытам у пакупніка?**

— Мы ўжо больш як год робім адмысловы рэйтынг кніг, якія найбольш прадаюцца. Стараемся давесці вынікі рэйтынга да грамадскасці, раскажваем пра гэта ў друку, на розных інтэрнэт-рэсурсах. Стараемся раскажаць у дэталах вынікі рэйтынга і самім арганізатарам кніжнага гандлю. Напрыклад, лідарам 2018 года з тых кніг, якія выдадзены ў краіне, з'яўляецца «Дзіцячы атлас Беларусі». На другім месцы — хрэстаматыя мастацкіх твораў для дзяцей, якая выйшла на рускай мове, — «Родничок». На трэцім — раман Віктара Марціновіча «Ноч».

— **Гэта прадукцыя якіх выдавецтваў?**

— «Дзіцячы атлас Беларусі» — праект «Мастацкай літаратуры». Астатнія кнігі — адпаведна «Попурри» і «Кнігазбор».

— **А ці знаходзіцца ў рэйтыngu беларуская класіка?**

— Ужо некалькі гадоў найчасцей пакупнікі набываюць раманы і апавесці Уладзіміра Караткевіча. Гэтаму, магчыма, спрыяе і разуменне сітуацыі выдаўцамі. Розныя фармацыі — і масавыя, танныя, і прыгожа праілюстраваныя — выданні твораў Уладзіміра Караткевіча карыстаюцца нязменным попытам. А з сучаснікаў найбольшую ўвагу выклікаюць раманы Наталлі Батраковай. Яе папулярнасці вярта пазаўздросціць калегам-пісьменнікам. Але і павучыцца — таксама. Наталля Батракова — часты госць у бібліятэках і кнігарнях. На яе прэзентацыі прыходзіць шмат людзей.

— **Сёння, відавочна, — і мы пра гэта так ці іначай ужо гаварылі — вялікую ролю адыгрывае падрыхтоўка спецыялістаў, гандляроў..**

— Кнігагандляроў рыхтуе Мінскі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж папіграфіі імя Веры Харужай. «Дашліфоўка» адываецца непасрэдна ў крамах на рабочых месцах шляхам замацавання за маладымі гандлярамі вопытных работнікаў кнігарняў.

— **Застаецца, Аляксандр Аляксандравіч, пажадаць поспехаў. І будзем спадзявацца, што беларуская кніга будзе і прадавацца шмат шырэй, а значыць — і выдавацца болей. Будзе болей пакупнікоў — будзе шырэйшай прастора чытання.**

— І мы, работнікі кніжнага гандлю, на гэту ўскладаем асаблівы спадзяванні.

Гутарыў Сяргей ШЫЧКО.

Ведай нашых!

СЯРЭБРАНЫ І БРОНЗАВЫ АКОРДЫ

На Міжнароднай алімпіядзе па інфарматыцы беларускія школьнікі заваявалі чатыры медалі. Спартсменства праходзілі ў Баку. Удзел у іх прынялі 327 падлеткаў з 87 краін свету.

Згодна з правіламі, навучэнцы спартнічаюць у індывідуальным заліку. Ад кожнай краіны могуць быць прадстаўлены не больш за чатыры ўдзельнікі. Алімпіяда праходзіць у два туры. У кожным з іх навучэнцы рашаюць па тры задачы з выкарыстаннем некалькіх моў праграмавання. На выкананне заданняў адводзіцца пяць гадзін штодня.

Беларуская зборная складалася з чатырох удзельнікаў — пераможцаў заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбным прадмеце «Інфарматыка». Усе вярнуліся дамоў з узнагародамі. Сярэбраныя медалі ў Баку заваявалі Яраслаў Барысаў (на фота) (навучэнец 10-га класа гімназіі № 8 Віцебска) і Сяргей Процкі (навучэнец 10-га класа Ліцця БДУ). Бронзавыя медалі ўдасцоены Аляксей Філіновіч (выпускнік сярэдняй школы № 2 Лунінца) і Кірыл Шырма (выпускнік гімназіі № 1 Брэста).

Каманду рыхтавалі да міжнароднай алімпіяды старшы выкладчык кафедры дыскрэтнай матэматыкі і алгарытмікі

БДУ Аляксандр Буслаўскі і старшы выкладчык кафедры вылічальнай матэматыкі Белдзяржуніверсітэта Аляксей Толскаў.

А напярэдадні стала вядома, што на Міжнароднай алімпіядзе па астраноміі і астрафізіцы ў Венгрыі выпускніца Ліцця БДУ Міраслава Булгакава заваявала бронзавы медаль.

Спартсменства складаюцца з трох тураў: тэарэтычнага, аналізу даных, а таксама назіральнага, прычым апошні тур уключае назіранні нязброеным вокам, з дапамогай тэлескопа, а таксама выпрабаванні ў планетарыі. Туры праводзяцца на працягу некалькіх дзён, час выканання заданняў — ад 45 хвілін да 5 гадзін. У 13-й Міжнароднай алімпіядзе па астраноміі і астрафізіцы ўзялі ўдзел 260 прадстаўнікоў з 47 краін свету. Акрамя ўзнагароды Міраславы, на рахунку нашай зборнай яшчэ два пахвальныя водгукі — у Андрэя Цімафеева, выпускніка гомельскай сярэдняй школы № 2, і Сяргея Гамельскага, выпускніка жодзінскай гімназіі № 1. Акрамя таго, Сяргей Гамельскі заваяваў бронзавы медаль у камандных спартсменствах, для ўдзелу ў якіх аб'ядноўваюцца прадстаўнікі розных краін.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Фота Булгакава.

Міжнародная алімпіяда па інфарматыцы (англ. International Olympiad in Informatics, IOI) — найбольш прэстыжныя інтэлектуальныя спартсменства школьнікаў у праграмаванні. Яны праводзяцца з 1989 года.

Вызваліцелі

ЁН КАМАНДАВАЎ 3-Й ПАВЕТРАНАЙ АРМІЯЙ

Гадоў дзесяць таму аўтару гэтых радкоў давялося выступаць перад афіцэрамі ў запасе і адстаўці ў Мінску ў Доме афіцэраў. Пасля лекцыі, як заўжды, узніклі пытанні. Адно з іх было незвычайнае: «Пра якога авіяцыйнага военачальніка часоў Вялікай Айчыннай вайны напісаю менш за ўсё?» Трохі падумаўшы, я адказаў: «Пра генерал-палкоўніка авіяцыі Мікалая Папівіна».

У год 75-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецкіх акупантаў грэх не ўспомніць аднаго з вызваліцеляў Віцебска, Гарадка, Лепеля, Полацка, Ушач і іншых беларускіх гарадоў.

ГЕНЕРАЛ-МАЁР У НЯПОЎНЫЯ 38

Малая радзіма Папівіна — вёска Голядзі цяперашняга Клінскага раёна Маскоўскай вобласці. Тут 14 снежня 1903 года пачаўся яго жыццёвы шлях.

Мала каму вядома, што Мікалай Папівін быў адным з самых высокаадукаваных военачальнікаў Чырвонай і Савецкай Арміі. Ён скончыў 1-ю аб'яднаную ваенную школу УЦВК у Маскве (1924), ваенна-тэарэтычную школу ВПС у Ленінградзе (1927), 2-ю ваенную школу лётчыкаў у Барысгалёўску, КУКС пры Ваенна-паветранай акадэміі імя прафесара М. Я. Жукоўскага (1933), Вышэйшыя акадэмічныя курсы пры Вышэйшай ваеннай акадэміі імя К. Я. Варашылава (1952).

Ужо ў міжваенны перыяд ваенная служба Мікалая Піліпавіча была звязана з Беларускай ваеннай акругай: з чэрвеня 1929 года ён быў малодшым лётчыкам, камандзірам звяна, камандзірам і ваенкамам асобнага авіяцыйнага атрада БАА, з мая 1933 года Папівін служыў камандзірам і ваенкамам асобнага карпуснога авіяцыйнага атрада, камандзірам лёгкабамбардзіровачнай эскадрылі, памочнікам камандзіра лёгкабамбардзіровачнай бригады Беларускай ваеннай акругі.

У жніўні 1939 года ён быў прызначаны камандзірам 65-й лёгкабамбардзіровачнай авіяцыйнай бригады, а ў жніўні 1940 года — камандзірам 1-й рэзервовай авіяцыйнай бригады Арлоўскай ваеннай акругі, 26 кастрычніка 1941 года Папівіну прысвоілі званне генерал-маёра авіяцыі.

Мікалай Піліпавіч стаў удзельнікам Вялікай Айчыннай вайны ў чэрвені 1942 года ў якасці камандзіра 264-й штурмавой авіяцыйнай дывізіі. 16 верасня 1942-га яго прызначылі намеснікам камандуючага 3-й паветранай арміі.

ГРАМІЛІ КАРНЫЯ АТРАДЫ

З 26 мая 1943 года і да канца Вялікай Айчыннай вайны генерал Папівін становіцца камандуючым 3-й паветранай арміяй Клінскага (з 26 кастрычніка — 1-га Прыбалтыйскага фронту). 28 верасня 1943 года ён быў удастоены звання генерал-лейтэнанта авіяцыі.

Пад яго камандаваннем часці арміі ўдзельнічалі ў Смаленскай, Невельскай і Гарадоцкай наступальнай аперацыях, у вызваленні тэрыторый Смаленскай вобласці і паўночна-ўсходняга раёнаў Беларусі.

У лютым-сакавіку 1944 года 3-я паветраная армія прыняла актыўны ўдзел у наступленні пад Віцебскам.

Адначасова з імем камандарма 3-й паветранай арміі звязана выкананне спецыяльных заданняў камандуючага войскамі 1-га Прыбалтыйскага фронту Івана Баграмяна і Ваеннага савета гэтага фронту па забеспячэнні баявых дзеянняў беларускіх і смаленскіх партызан. Мала каму вядома, але для таго, каб выканаць

гэтыя заданні, лётчыкі 3-й паветранай арміі ажыццявілі 3700 самалёта-вылетаў, перавезлі ў тыл ворага 1500 спецыялістаў партызанскай барацьбы, даставілі 270 тон боепрыпасаў, узбраення і медыкаментаў, эвакуавалі больш за 2000 параненых і хворых.

У красавіку 1944 года Ваенны савет 1-га Прыбалтыйскага фронту паставіў задачу 3-й паветранай арміі аказаць садзейнічанне народным месціцам Беларусі.

Паводле звестак беларускіх гісторыкаў, камандаванне гэтай арміі на чале з генерал-лейтэнантам Мікалаем Папівіным і Беларускай штаб партызанскага руху распрацавалі план разгрому карных атрадаў. Было вырашана нанесці шэраг магутных удараў па ворагу. Каб яны былі дзейнымі, з 20 да 27 красавіка 1944 года правялі разведку, а потым экіпажы баявых машын паднялі ў паветра. Яны абрынулі свой смяротны ўдар у раёне Межына, Астраўлян, Бярозава, Гарадка, Чарсцьян, Дубровік, Стоубцаў. Гэта баявое заданне выканалі падраздзяленні 314-й начной бамбардзіровачнай авіяцыйнай дывізіі.

Пасля ўдараў па нямецкіх аэрадромах у Полацку і Уле авіяцыя працінула значна знізіла сваю актыўнасць у гэтым раёне.

Дзякуючы падтрымцы авіяцыі вялікая частка партызанскіх брыгад Ушацкага раёна выйшла з акружэння. Па данясенні Героя Савецкага Саюза, палкоўніка Уладзіміра Лабанка, які кіраваў баявымі дзеяннямі партызан у раёне Ушач, удары лётчыкаў 3-й паветранай арміі былі вельмі эфектыўныя і аказалі партызанскім брыгадам значную дапамогу.

КРЫЛАТЫЯ ПАМОЧНІКІ ПАРТЫЗАН

3-я паветраная армія ажыццяўляла таксама транспарціроўку боепрыпасаў і спецыяльных грузоў у тыл ворага. Часці і злучэнні гэтай арміі ў красавіку 1944 года выканалі складаныя задачы, пастаўленыя камандуючым войскамі 1-га Прыбалтыйскага фронту Іванам Баграмянам. Асабліва паспяхова было вырашана пытанне аб садзейнічэнні партызанскім брыгадам Ушацкага раёна, якое стала галоўным у другой палове красавіка 1944 года.

Экіпажы 3-й паветранай арміі часта прыходзілі на дапамогу народным месціцам іншых партызанскіх зон. 14 сакавіка 1944 года з Сенненскай зоны па радыё паведамілі, што нямецкія войскі распачалі супраць партызанскіх брыгад карную экспедыцыю сіламі пяхоты, падтрыманай танкамі і бронемашынамі. Партызаны прасілі пры любым надвор'і даставіць ім боепрыпасы. На выкананне гэтай задачы са складу 105-га гвардзейскага асобнага авіяцыйнага палка і 389-га авіяцыйнага палка было выдзелена 23 экіпажы. Метэаўмовы былі надзвычай складаныя. Да цэлі праблізілі

толькі два экіпажы, у тым ліку малодшага лейтэнанта Шутава з 389-га авіяпалка, які здзейсніў падчас пасадкі падзвіг.

Партызаны, натхнёныя гэтым подзвігам, далі адпор карнікам. Гэта адбылося недалёка ад вёскі Старая Беліца Сенненскага раёна.

Самы аўтарытэтный даследчык тэмы «Дапамога савецкай авіяцыі беларускім партызанам у гады Вялікай Айчыннай вайны» беларускі гісторык Мікалай Якубоўскі, які напісаў разам са сваім сынам Уладзімірам Якубоўскім кнігу «Крылатыя памочнікі партызан», у гутарцы з аўтарам гэтых радкоў зазначаў: «З усіх паветраных арміяў Чырвонай Арміі, якія ваявалі на беларускай зямлі ў 1944 годзе, самую вялікую дапамогу беларускім партызанам аказала 3-я паветраная армія 1-га Прыбалтыйскага фронту пад камандаваннем генерал-лейтэнанта авіяцыі Мікалая Папівіна».

Летам 1944 года 3-я паветраная армія ўдзельнічала ў адной з найбуйнейшых стратэгічных наступальных аперацый Чырвонай Арміі — Беларускай, складнікамі якой былі Віцебска-Аршанская, Полацкая і Шаўляйская наступальныя аперацыі. У іх ходзе былі разгромлены полацкая і панявежска-шаўляйская групыкі вермахта.

«ДАРОГА СМЕРЦІ» ДЛЯ ФАШЫСТАЎ

У 1974-м у Маскве выйшла ў свет 2-е выпраўленае і дапоўненае выданне кнігі «Вызваленне Беларусі. 1944». У ёй пад назвай «Воіны-прыбалтыйцы ў бітвах за Беларусь» змешчаны артыкул Маршала

фронту генерал-палкоўніка авіяцыі Цімафея Хрукіна.

За ўмелае кіраўніцтва авіяцыйнымі злучэннямі, заваяванне панавання ў паветры і бесперапынную падтрымку наземных войскаў Чырвонай Арміі падчас Усходне-Прускай стратэгічнай наступальнай аперацыі 19 красавіка 1945 года Мікалаю Папівіну было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза.

З 5 мая 1945 года 3-я паветраная армія была перададзена ў аперацыйнае кіраванне камандуючага войскамі Ленінградскага фронту Маршала Савецкага Саюза Леаніда Говарава.

А ВІЦЕБШЧЫНА ПАМЯТАЕ?

Пасля вайны Мікалаем Папівінам камандаваў 3-й паветранай арміяй, 1-й паветранай арміяй далёкай авіяцыі, 10-й паветранай арміяй, служыў намеснікам Галоўнакамандуючага ВПС Узброеных сіл СССР па будаўніцтве і абсталяванні аэрадромаў і паветраных трас, намеснікам камандуючага 30-й паветранай арміяй, камандуючым ВПС Таўрычаскай ваеннай акругі, камандуючым 34-й паветранай арміяй.

З 16 красавіка 1961 года ён знаходзіўся ў адстаўцы.

Сярод яго ўрадавых узнагарод — два палкаводчыя ордэны — Суворова 1-й ступені і Кутузава 1-й ступені, а таксама два ордэны Леніна, чатыры ордэны Чырвонага Сцяга і многія медалі.

Вёска Голядзі Клінскага раёна Маскоўскай вобласці, дзе нарадзіўся Мікалай Папівін,

Мікалай Папівін (злева) на Парадзе Перамогі 24 чэрвеня 1945 года ў Маскве.

Савецкага Саюза Івана Баграмяна, які падчас аперацыі «Баграціён» камандаваў войскамі 1-га Прыбалтыйскага фронту. Там ёсць такія радкі: «Эфектыўную падтрымку пяхоте аказалі лётчыкі генерала Папівіна. Яны ператварылі шашу Віцебск — Лепель з дарогі адступлення ў «дарогу смерці», як назвалі яе палонныя немцы. Сапраўды, уся шаша ад Камня да Лепеля уяўляла сур'езныя могілкі фашысцкай тэхнікі, трупай варажых салдат і афіцэраў».

Жыхарам нашай краіны цікава і прычынова важна, што менавіта за ўмелае камандзірскае майстэрства і ваенны талент, працяўленыя камандуючым 3-й паветранай арміяй падчас аперацыі «Баграціён», генерал-лейтэнанту авіяцыі Мікалаю Папівіну 19 жніўня 1944 года было прысвоена званне генерал-палкоўніка авіяцыі.

Восенню 1944-га — у студзені 1945 года часці і злучэнні арміі актыўна ўдзельнічалі ў Прыбалтыйскай стратэгічнай наступальнай аперацыі. У лютым 1945-га 3-я паветраная армія перабазіравалася на кёнігсбергскі напрамак і з 24 лютага ўвайшла ў аперацыйнае кіраванне камандуючага 1-й паветранай арміяй 3-га Беларускага

він, названая яго імем. Імя Мікалая Папівіна таксама прысвоена адной з найстарэйшых вуліц горада Кліна, траўлеру Калінградскага порта. У Клінскім краязнаўчым музеі захоўваецца парадны мундзір Героя Савецкага Саюза, генерал-палкоўніка авіяцыі Мікалая Папівіна (з корцікам і шашкай).

Адзін з самых таленавітых савецкіх военачальнікаў, Герой Савецкага Саюза, генерал-палкоўнік авіяцыі Мікалай Папівін трагічна загінуў 19 красавіка 1963 года ў аўтамабільнай катастрофе ў горадзе Тбілісі. Яму ішоў 60-ы год. Мікалай Піліпавіч пахаваны ў Маскве на Новадзвячочых могілках.

На жаль, імя аднаго з вызваліцеляў Беларусі ад нямецкіх акупантаў у 1944 годзе Мікалая Папівіна да гэтага часу не ўвечкавана ні ў адным з населеных пунктаў Віцебскай вобласці, вызвалення якой шмат у чым спрыяла авіяцыя 3-й паветранай арміі 1-га Прыбалтыйскага фронту пад яго камандаваннем.

Эмануіл ЮФЕ, ваенны гісторык, прафесар БДПУ імя М. Танка, доктар гістарычных навук.

Вучоныя хочуць нанова замарозіць Арктыку

шасцівугольнікаў. На выроб кожнага такога кавалачка спатрэбіцца 2027 кубічных метраў вады. Усе шасцівугольнікі можна будзе злучыць адзін з адным.

«Наша мэта — аднаўленне палярнай экасістэмы, якая мае непасрэдны ўплыў на глабальны клімат», — заяўляе адзін з аўтараў праекта Фарыс Радж Катахатуха.

Гэта можа не спрацаваць, таму што такі падыход з фарміраваннем новых леднікоў лечыць, прасцей кажучы, сімптом, а не хваробу. Выварба ў дадзеным выпадку — глабальнае пацяпленне, што прызнаюць і самі аўтары работы, але іх ідэі пры гэтым могуць дапамагчы запаволіць гібель планеты, пакуль вучоныя не прыдумаюць, што рабіць з глабальным пацяпленнем. Прапанаваны праект яго не спыніць, але аднаўленне расталых леднікоў дапаможа захаваць фаўну Арктыкі.

Таксама на гэты момант не ясна, дзе падводныя лодкі будуць браць энергію, бо для работы цэлага флоту (а тут, ясная рэч, парачкай падлодак не абыйсцяся) трэба проста каласальнае колькасць энергараэсурсаў — а гэта можа яшчэ мацней пагоршыць сітуацыю з выкідамі газу ў атмасферу.

Адзіным варыянтам можа быць выкарыстанне «чыстай» энергіі нахшталь сонечных панэляў ці вадароднага паліва, але такі падыход робіць праект прамерна дарэгім, і ў гэтым выпадку рэсурсы куды больш мэтазгодна пусціць на барацьбу з глабальным пацяпленнем, а не на намарожванне леду.

У выніку раставання леднікоў Арктыкі апошнім часам даволі моцна стаў павышацца ўзровень Сусветнага акіяна. Але пад'ём узроўню вады пагражае не толькі заталпеннем сушы прыбарэжных рэгіёнаў. Лёд, які растае, «разводзіць» марскую ваду, і цёплыя плыні становяцца халаднейшыя, а гэта не можа не адбівацца на клімаце нашай планеты. Аднак нядаўна група навукоўцаў і архітэктараў прапанавала замарозіць Арктыку нанова.

Акрамя пагрозы змены клімату за апошнія некалькі дзесяцігоддзяў Паўночныя Ледавіты акіян страціў каля 30 % свайго ледазанага покрыва. У выніку гэтага пад пагрозай знікнення апынуліся дзікія насельнікі халодных рэгіёнаў, такія як цолені, белыя мядзведзі, ваўкі і іншыя жывёлы.

Аўтары праекта прапануюць выкарыстоўваць спецыяльныя падводныя лодкі, якія будуць апускацца ў глыбіню акіяна, збіраць марскую ваду, адфільтроўваць ад соляў і замарожваць яе. На выхадзе атрымаюцца адносна невялікія кавалкі лёду ў форме

БАГАЦЦЕ З БАРАХОЛКІ

У набытай за капейкі старызне часам можна знайсці сапраўдны скарб

У чэрвені 2017 года на аўкцыён Sotheby's выставілі парсцёнак з буйным дыямантам, якое ацанілі ў сотні тысяч фунтаў стэрлінгаў. Жанчына, якой належаў камень, купіла яго на блышным рынку ў Лондане ўсяго за 10 фунтаў. Гэта не ўнікальны выпадак: на барахолках у розных краінах час ад часу ўсплываюць работы знакамітых мастакоў, каштоўнасці і гістарычныя рэліквіі, якія каштуюць мільёныя долараў, піша lenta.ru.

домая толькі адна падобная чаша, і яна захоўваецца ў Брытанскім музеі ў Лондане. Эксперты ацанілі яе ў 200—300 тысяч долараў, але ў выніку яна пайшла з малатка аж за 2,225 мільёна долараў.

СКАРБ НАЦЫІ

Шэдэўры знакамітых мастакоў, гістарычныя рэліквіі і каштоўнасці могуць хавацца ў самых нечаканых месцах. У 2007 годзе студэнтка з Берліна са здзіўленнем высветліла, што цэлы год спала на карціне венецыянскага жывапісца Карла Сарацэні, напісанай 400 гадоў таму. Палатно ляжала ў старой раскладной канале, якую дзяўчына купіла за 150 еўра і ні разу не адчыняла. Гамбургскі аўкцыённы дом Ketterer Kunst прадаў карціну за 19,2 тысячы еўра.

Самая вядомая знаходка падобнага роду была зроблена ў Злучаных Штатах без малаго трыццаці гадоў таму. У 1989 годзе жыхар Філадэльфіі прывёз з блышнага рынку старую патрапаную карціну. Змрочны сельскі пейзаж, напісаны невядомым мастаком, яму зусім не спадабаўся, затое рама была нічога. Ён адлічыў чатыры доллары і прынеў пакупку дадому. Палатно аказалася парваным, а рама, пакуль ён з ёй вадаўся, развалілася. З-пад яе выпай складежны ў некалькі разоў ліст паперы, які быў схаваны паміж карцінай і драўляным заднікам. Дакумент здаваўся даволі старым. Мужчына выказаў здагадку, што яму, магчыма, гадоў сто ці больш, і вырашыў захаваць. Праз пару гадоў знаёмы, які даведаўся аб знаходцы, параіў паказаць яе спецыялісту. Націжка здагадацца, што было далей. У карціне з барахолкі хавалася адна з нешматлікіх ацалелых копіяў першага выдання Дэкларацыі незалежнасці ЗША. З 500 асобнікаў, надрукаваных 4 ліпеня 1776 года, захаваліся толькі 24.

«Нават фрагмент або пашкоджаная копія першага выдання Дэкларацыі былі б надзвычайным адкрыццём», — сцвярджаў эксперт Sotheby's Селбі Кіфер. — Але ў гэтым выпадку стан дакумента вельмі добры». Знаходку выставілі на аўкцыён. Паколькі амаль усе астатнія асобнікі належалі дзяржаве, таргі былі бурныя. Дакумент сышоў з малатка за 2,42 мільёна долараў.

УСЁ ЦІ НІЧОГА

У пачатку 1990-х амерыканка Тэры Хортан купіла для сваёй сяброўкі ў краме патрыманых рэчаў выроўніваю абстрактную карціну. Такі недарэчны падарунак яе развесяліць, а потым палатно можна прыстасаваць у якасці мішэні для дартса, вырашыла яна. Прадаўшыца прасіла во-

сем долараў, але Тэры скінула яшчэ тры. Палатно аказалася такім вялікім, што не пралезла ў дзверы вагончыка, дзе жыла знаёмая Тэры. З дартсам таксама нічога не выйшла: сяброўкі занадта шмат выпілі і так і не сабраліся схадыць па дроўкі. Карціна доўга валялася ў двары, а потым Тэры аднесла яе на блышны рынак.

Там палатно ўбачыў выкладчык з найбліжэйшага каледжа, які сказаў, што карціну цалкам мог напісаць Джэксан Полак. Тэры скончыла воем класу сярэдняй школы, дваццаці гадоў працавала дальнабойшчыкам і ніколі не чула такога імя. «Гэта хто?» — спытала яна. Мужчына доўга смяяўся, але потым усё ж растлумачыў. Джэксан Полак — знакаміты абстрактчыст, найвядомейшы амерыканскі мастак ХХ стагоддзя. У Музеі сучаснага мастацтва ў Нью-Ёрку для яго твораў адведзена цэлая зала, калекцыянеры гатовыя плаціць за іх велізарныя грошы. У 2006 годзе невядомы знаток купіў адно з палатнаў Полака за 140 мільёнаў долараў.

Тэры ахвотна паверыла, што ёй дастаўся Полак. Пераканаць у гэтым мастацтвазнаўцаў аказалася цяжка. Былы дырэктар нью-ёркскага Метраполітэн-музея Томас Ховінг падазраваў, што жанчыне трапілася танная копія. Тэры не паверыла меркаванню знаўцы і звярнулася да спецыяліста па судовай экспертызе твораў мастацтва Пола Байра. Той вывучыў палатно і знайшоў на адваротным баку адбітак пальца, які супаў з адбіткамі пальцаў Полака, што захаваліся на слоіку з фарбай у майстэрні мастака і на карціне ў Сучаснай галерэі Тэйт у Лондане.

Пасля гэтага да Тэры пацягнуліся калекцыянеры. Ёй прапаноўвалі два мільёны долараў — яна адмовілася. Пакупнік з Саудаўскай Аравіі абяцаў дзевяць мільёнаў, але і гэтая сума яе не задаволіла. Жанчына вырашыла, што не аддасць карціну менш чым за 50 мільёнаў долараў, і ў выніку не атрымала нічога.

А вы ведалі?

Што нельга рабіць на сустрэчы з каралевай Вялікабрытаніі

За гады існавання Вялікабрытаніі як каралеўства там склаліся пэўныя правілы з'яўлення паводзін у прысутнасці манаршай асобы. Гэтыя правілы асабліва строга для людзей, не набліжаных да каралеўскага кола. Вядома, за іх парушэнне нікога сёння не пасадзяць у Таўэр, але грамадскае абурэнне гарантаванае.

Дык як жа не разгубіцца, калі вам раптам прадставіцца магчымае (!) убачыцца асабіста з каралевай Лізаветай II. Перш за ўсё трэба заўважыць, што, калі вас запрасяць у Букінгемскі палац, з вамі ў любым выпадку правядуць гутарку і інструктаж аб тым, што можна і што нельга рабіць, у што варта быць апраўным і што можна, а што нельга казаць Яе Вялікасці.

Але ёсць некалькі правілаў, вядомых і без асабістай кансультацыі са спецыялістамі па дэлавым этыкеце. Самае галоўнае — ні ў якім разе не дакранайцеся да каралевы. Можна паціснуць ёй руку, але толькі калі яна сама вам яе прапануе. У 2000 годзе з гэтым правілам не справіўся прэзідэнт Універсітэта Уотэрлу ў Канадзе Дэвід Джонстан. Спускаячыся па лесвіцы побач з каралевай, ён злёгка прытрымаў яе за колаць. Як пазней растлумачыў сам Джонстан, гэта быў інтуітыўны рух, прадиктаваны звычайнай клопатам пра бяспеку каралевы. Аднак у гісторыі Вялікабрытаніі Джонстан застаўся як «чалавек, які не ведае пратакола паводзін». Вядома, на сустрэчах з публікай члены каралеўскай сям'і могуць дазволіць сабе павітання з кімсьці або абняць кагосьці, але ў такіх выпадках менавіта яны павінны быць ініцыятарамі такіх кантактаў.

Іншае строгае правіла прадлісвае ніколі не спазняцца на сустрэчу. Прыходзіць пазней за каралеву і сыходзіць з сустрэчы раней за яе — гэта відэавочная заява аб непавазе. Пакінуць залу раней за саму каралеву можна толькі з яе ўласнага жадання ці дазволу: каралева падасць знак свайму сакратару, а той ужо ў сваю чаргу паведаміць пра яго наведвальніку.

Яшчэ адно строгае «не» — ніколі не становіцца спінай да каралевы. Калі запрасілі некалькі чалавек, варта стаць не прамоі лніяй, а невялікім паўкругам, такім чынам, каб кожны чалавек быў звернуты тварам да Яе Вялікасці.

Акрамя таго, пры сустрэчы з каралевай нельга нічога трымаць у руках. Вядома, яшчэ дадоўга да сустрэчы з манархам служба бяспекі ветліва папросіць вас пакінуць усе дакументы і ўсялякія іншыя прадметы за межамі залы для сустрэч. Так што забудзьцеся пра магчымае перадаць каралеве памятныя магніцік ці яшчэ што-небудзь, калі толькі гэта не было агаворана і ўзгоднена загадзя.

Што ж наконце сёлфі? На яго таксама не варта разлічваць. У межах Букінгемскага палаца ніхто з каралеўскай сям'і ні будзе рабіць фота з гасцямі — нават прапанова зрабіць такую фатаграфію будзе ўспрынята са здзіўленнем. За межамі палаца правілы менш строга, але на агульнае сёлфі ўсё ж не варта разлічваць, асабліва з каралевай.

Агульнае правіла паводзін на сустрэчы з каралевай Вялікабрытаніі — не трэба быць ініцыятарам, варта проста прытрымлівацца таго, што робіць і пра што просіць Яе Вялікасць. Не варта першым пачынаць гутарку, не варта ўставаць з-за стала да таго, як гэта зробіць каралева, не варта пачынаць есці да таго, як каралева возьме сталовыя прыборы ў рукі.

Матэрыялы падрыхтаваў
Іван КУПРАВАС.

ТАКІ РОЗНЫ МАКАВЕЙ... КРЫНІЧНЫ, МЯДОВЫ, МАРКОЎНЫ

Кожны год на свята Макавей, альбо Макаўе, мне шчасціла адкрываць новыя мясцінкі, у якіх яшчэ захаваліся звычайны збірацца грамадой і асвячаць новы ўраджай. Раней у такіх месцах праводзіўся кірмаш, а макавейскія фэсты найчасцей ладзіліся на крыніцах. Цяпер фэсты і кірмашы — з'ява рэдкая, можна сказаць зніклія, але традыцыя набіраць асвячоную крынічную ваду працягваецца. Некаторыя абрады мне запомніліся больш, бо ў іх захавалася свая непаўторная самабытнасць. Першы такі шматлюдны і прыгожы макавей назіраў у Давыд-Гарадку Столінскага раёна. Культ кветак і агародніны дасюль на першым месцы ў гарадзучоў, бо яны вырошчваюць насенне і гандлююць ім. У гэты

дзень на царкоўным двары адбываецца неверагоднае відовішча — асвячэнне букетаў. Апошнім часам Блакітная крыніца пад Слаўгарадам нагадвае мекку: дзясяткі тысяч людзей у макавейскі дзень снуюць каля вытоку рэчкі Галубкі, і кожны з іх не толькі набірае асвячоную ваду, але і тройчы перасякае басаною халодную плынь. У вёсках Сялец і Гута Гомельскай вобласці на культавых крыніцах адбываецца «абмыванне» морквы — на здароўе і добры ўраджай. А летась зноў адкрыў невядомую сторону традыцыі — у вёсцы Богіна Браслаўскага раёна ў гэты дзень пасля асвячэння крыніцы праваслаўныя ідуць на могілкі і памінаюць спачылых.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

«Маркоўная» крыніца ў Гуце.

Богінскія макавейскія памінкі.

Макавей у Сяльцы.

Кветкавы Макавей у Давыд-Гарадку.

Макавейскі «іярдан» на Блакітнай крыніцы.

Спытайце пра радзіннае

МЁД — РЫТУАЛЬНЫ ПАЧАСТУНАК?

Ведаю, што 14 жніўня ў народнай культуры адзначаецца свята мёду — Мядовы Спас. А як выкарыстоўвалі мёд у традыцыйных абрадах?

Тацяна СЦЯЦКО, Баранавіцкі раён.

Тое, што нашы продкі выкарыстоўвалі мёд у абрадах і рытуалах каляндарнага і сямейна-родавага цыклаў, надзяліла яго пэўнай ступенню сакральнасці, магічнай сілай. У легендах і паданнях мёд сімвалізаваў крыніцу мудрасці і даўгалесця, яго назвалі «ежай багоў» і верылі, што менавіта ён дапамагаў жыхарам Нябёсаў быць бесмяротнымі і захоўваць вечную маладосць. У біблейскіх паданнях у краіне, дзе жыў Маісей, цяжкі малако і мёд. Невыпадкова Боскае слова параўноўвалі з мёдам і казалі, што яно «саладзейшае за мёд». Акрамя

таго, мёд здавён стаў сімвалам «салодкасці», добрабыту, высокага ўзроўню жыцця чалавека.

Мёд даволі часта выкарыстоўвалі на вяселлях. Яшчэ ў Сярэднявеччы, калі маладым расчэсвалі валасы, іх абавязкова пакрывалі мёдам, падчас застолля крычалі «горка», але пры гэтым мазалі мёдам вусны. Яшчэ і сёння ў паўднёвых раёнах Беларусі на парозе хаты маладых пасля вянца сустракаюць з хлебам-соллю і абавязкова з мёдам, каб жыццё было салодкім.

Цікава, але час пасля вяселля таксама называлі і называюць «мядовым». Можна, таму, што гэта самы «салодкі» месяц у сямейным жыцці, а можа, таму, што мёд збіраюць вялікія працаўніцы — пчолы. Філасофія нашых продкаў была ў тым, каб гэты першы месяц быў галоўным у доўгім

сямейным жыцці: маладыя павінны былі шмат папрацаваць, як тыя пчолы, каб пабудавалі адносіны паміж сабой, роднымі і сваякамі, каб «сямейнага мёду» хапіла на доўгія гады.

Практычна на ўсіх святах ужывалі «медавуху» — напой, які гатавалі па рэцэпце, якім валодалі далёка не ўсе і перадавалі ад дзеда ўнуку.

Мёд выкарыстоўвалі і за жалобным сталом: разводзілі ў вадзе і клалі туды невялікія кавалачкі булкі. Гэта рытуальная ежа, з якой распачыналася жалобная вярчэра, насіла назву «сыта» ці «канун». Прычым першым, звычайна, яе браў самы сталы чалавек, і ён павінен быў першую ложку выліць на стол. Такія дзеянні прадказвалі (праграмавалі) «салодкае» жыццё памерламу на «тым» свеце.

У народнай медыцыне мёд выкарыстоўвалі пры лячэнні захворванняў страўніка, печані, гнойных ран, як гарачкапаніжальны сродак і добры сродак ад цяжкага кашлю, пры ангіне і зубным болю.

У адным старажытным медыцынскім трактате было напісана так: «Мёд аздараўляе ўсе ўнутраныя органы, падтрымлівае моц арганізма, памяншае гарачку. Доўгатэрміновае яго ўжыванне ўзмацняе волю, надае лёгкасць целу, захоўвае маладосць, працягвае гады жыцця».

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.
Дасылайце свае пытанні пра карані і прытасаванасць да сучаснага жыцця каляндарных і сямейна-побыватых народных традыцый і абрадаў на паштовы або электронны адрас рэдакцыі з пазнакай «Пра радзіннае».

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНОГО ЧАСТКА В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНОГО ЖИЛОГО ДОМА

ОРГАНИЗАТОР: ЛУКОМЛЬСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ЧАШНИКСКОГО РАЙОНА ВИТЕБСКОЙ ОБЛАСТИ

№ лота	Местоположение земельного участка, его площадь и кадастровый номер	Целевое назначение	Условия и ограничения	Расходы по подготовке и изготовлению документации, руб.	Начальная цена, руб.	Сумма задатка 10 %, руб.
1	Витебская обл., Чашникский р-н, Лукомльский с/с, д. Белая Церковь, ул. Приозерная, 4У площадью 0,2486, 225183000301000044	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)	В водоохранной зоне водного объекта реки, водоема (озера) оз. В. Черное, оз. М. Черное, оз. Черейское, код — 2,4, площадь — 0,2486 га; земельные участки, расположенные в придорожной полосе (контролируемой зоне) автомобильной дороги, код — 7,1, площадь — 0,2432	1536,22 + расходы, связанные с опубликованием объявления	4000,00	400,00

Условие проведения аукциона:
наличие не менее двух участников;
заключение с Лукомльским сельским исполнительным комитетом соглашения;
победителю аукциона, либо в случае признания аукциона несостоявшимся, единственному участнику несостоявшегося аукциона, выразившего согласие на предоставление ему земельного участка в частную собственность;
- возместить затраты, связанные с проведением аукциона;
- внести плату за земельный участок.
Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории:
подключение к сетям и сооружениям инженерной инфраструктуры выполняется по техническим условиям эксплуатирующих организаций с учетом нагрузок, определенных при разработке ПСД. Аукцион состоится **13 сентября 2019 года в 10.00 по адресу:** аг. Лукомль, ул. Максима Горького, 9, Лукомльский сельисполком.

Заявления и пакет необходимых документов предоставляются участниками с 8.00 до 17.00 по **10 сентября 2019 года** включительно по адресу: аг. Лукомль, ул. Максима Горького, 9.
1. К участию в аукционе допускаются граждане Республики Беларусь, подавшие в установленном порядке заявление на участие в аукционе, а также документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка, кроме того, в комиссию предоставляются: гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования, а представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность. Сумма задатка перечисляется на расчетный счет BY68AKBB3641329052202200000 в ЦБУ № 222 филиала № 215 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Орша, БИК АКBBV21215, УНП 300986851, код платежа — 491, получатель — Лукомльский сельский исполнительный комитет.
Оплата стоимости предмета аукциона, подлежащая возмещению Победителем, осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола аукциона.
Контактные телефоны: 8 (02133) 6 41 45, 6 94 35.

ИЗВЕЩЕНИЕ

об аукционе по продаже права заключения договора аренды изолированного помещения, расположенного по ул. Я. Купалы, д. 1, пом. 1 в г. Лида

№ лота	Наименование объекта	Местонахождение объекта	Площадь (кв. м)	Начальная цена, руб.	Сумма задатка, руб.	Коефициент устанавливаемый Арендодателем	Условия аукциона	Характеристика объекта условия использования
1.	Право заключения договора аренды изолированного нежилого помещения на 3 года	ул. Я. Купалы, д. 1, пом. 1, г. Лида, Гродненская область	417, 6	1764, 36	176, 44	3	Под объект общественного питания, розничной торговли (за исключением одежды и обуви, бывших в употреблении), административные цели (офис), оказание услуг (кроме ритуальных услуг)	Изолированное нежилое помещение. Помещение на первом этаже в здании ГУ «Дворец культуры города Лиды» с двумя отдельными входами, одной гардеробной комнатой. Имеется: отопление, естественное освещение, вода, сантехнический узел, приборы учета воды, электричество. Требуется откачка сточных вод из канализационных колодцев (кратность зависит от вида деятельности, погодных условий)

1. Аукцион состоится: 20.09.2019 г. в 10.00 по адресу: Гродненская обл., г. Лида, ул. Южный городок, 11А.
2. Организатор аукциона, продавец: унитарное коммунальное предприятие «Комбинат школьного питания» г. Лида, Гродненская область, г. Лида, ул. Южный городок, 11А.
3. К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, подписавшие соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона и представившие следующие документы:
3.1. заявления по установленной форме;
3.2. копию платежного поручения о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона;
3.3. индивидуальные предприниматели — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;
3.4. юридические лица — резиденты Республики Беларусь — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;
3.5. юридические лица — нерезиденты Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения.
4. При заключении соглашения о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона организатор аукциона предоставляет:
4.1. представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя;
4.2. физическим лицом — документ, удостоверяющий личность.
5. Победителем аукциона признается лицо, предложившее наиболее высокую цену.

6. В случае признания аукциона несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, либо для участия в нем явилось только одно лицо, предмет аукциона продается этому лицу, при его согласии, по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.
7. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан оплатить стоимость предмета аукциона за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. В случае отказа или уклонения победителя аукциона (лица, приравненного к победителю аукциона) от оплаты стоимости предмета аукциона, возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, подписания протокола аукциона, договора аренды внесенный им задаток возврату не подлежит.
8. Участники аукциона уплачивают штраф в размере 1000 (одна тысяча) белорусских рублей в случае отказа (уклонения) от обязательств, указанных в пункте 7, а также:
- если два и более участника аукциона согласились с объявленной аукционистом ценой, но ни один из них не согласился со следующей объявленной им ценой и после предложения аукциониста объявить свою цену, которая должна быть выше последней цены, с которой согласился участник аукциона, ни один из этих участников не предложил свою цену, в результате чего аукцион признан безрезультативным;
- единственный участник несостоявшегося аукциона, согласившийся на приобретение предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, в случае его отказа (уклонения) от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и (или) подписания договора аренды.
Штраф подлежит уплате в течение одного месяца со дня проведения аукциона, внесенный задаток возврату не подлежит.
9. Объект предоставляется с условиями:
9.1. заключения договоров о обслуживающей организации на откачку сточных вод из канализационных колодцев, на вывоз мусора, снабжение электр.

троэнергией; согласования внешнего вида объекта с отделом архитектуры и строительства Лидского райисполкома, арендодателем.
9.2. заключение договора с обслуживающей организацией на уборку прилегающей территории либо иным способом организовать уборку прилегающей территории.
10. Договор аренды недвижимого имущества заключается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола о результатах аукциона.
11. Документы для участия в аукционе принимаются по адресу: Гродненская область, г. Лида, Южный городок, 11А, в рабочие дни с 8.00 до 16.30, кабинет «Юриконсульт». Начало приема документов — 14.08.2019. Последний день подачи документов по аукциону — 18.09.2019 г. до 16.30.
12. Сумма задатка по аукциону перечисляется на расчетный счет № BY70 АКBB 3012 1110 5001 6420 0000 филиал № 413 ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBV21413, УНП 600011105.
13. Участник аукциона до начала его проведения обязан выяснить у арендодателя возможность использования имущества под планируемые виды деятельности и все условия предоставления в аренду по конкретному объекту, месторасположение объекта, в том числе с учетом требований по санитарным и противопожарным нормам, ознакомиться с договором аренды. Договором аренды предусматривается обязанность Арендатора: не производить перепланировку, переоборудование арендуемого помещения без письменного разрешения арендодателя; производить за свой счет текущий и капитальный ремонт арендуемого помещения без последующей компенсации затрат.
14. Предоставляется возможность предварительно ознакомиться с недвижимым имуществом.
15. Контактный телефон для уточнения и получения дополнительной информации — (8-154) 648129. ИНТЕРНЕТ-САЙТ: KSHPLIDA.WWW.BY, раздел «Информация».

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, принадлежащего ОАО «Славгородрайагропромтехника» 17 сентября 2019 года

№ лота	Предмет аукциона (наименование объекта, его местонахождение, площадь)	Начальная цена продажи предмета аукциона, бел. руб. (с учетом НДС)	Размер задатка, бел. руб.	Характеристика объекта	Условие аукциона
1	- капитальное строение с инвентарным номером 734/С-3543, общей площадью 1645,5 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Славгородский р-н, г. Славгород, ул. Гагарина, 66; - асфальтобетонное мощение с инвентарным номером 734/С-15937, площадью 1240,9 м ² , водопроводная сеть с инвентарным номером 734/С-15936, протяженностью 0,6 м; канал фекальный с инвентарным номером 734/С-15935 протяженностью 0,6 м; линия электропередачи с инвентарным номером 734/С-15938 протяженностью 0,6 м, расположенные по адресу: Могилевская обл., Славгородский р-н, г. Славгород, ул. Гагарина	115 948 р. 80 к.	11 594 р. 88 к.	наименование — здание станции технического обслуживания. Фундамент — кирпичный; стены — кирпичные, оцинкованная жесь; кровля — бетонные; проемы дверные — ворота металлические, оконные — металлический каркас с остеклением, деревянные; имеется электроосвещение. Мощение площадью 1240,9 м ² — асфальтобетонное. Водопроводная сеть протяженностью 0,6 м — подземная, материал — сталь. Канал фекальный протяженностью 0,6 м — подземный, материал — сталь. Линия электропередачи протяженностью 0,6 м — подземная, напряжением 0,4 киловольт, кабель АВВГ 4*50	покупатель обязан демонтировать за собственные средства кран-балки в количестве 4 шт. и передать их продавцу

Аукцион состоится 17 сентября 2019 года в 15.00 в здании Могилевского городского исполнительного комитета по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а.
Заявки принимаются ежедневно с 14 августа 2019 г. в рабочие дни с 8.00 до 17.00 (обеденный перерыв с 13.00 до 14.00) по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 407.
Последний день приема заявлений и внесения задатка — 13 сентября 2019 года до 17.00. Заявления, поступившие после указанного срока, не рассматриваются.
Заключительная регистрация участников аукциона 17 сентября 2019 года с 14.00 до 15.00

Продавец: ОАО «Славгородрайагропромтехника», 213245, г. Славгород, ул. Гагарина, 66, тел. (802246) 260-03, 8-033-340-68-27 (мтс)
Организатор аукциона — МГ УКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, тел. — (80224) 42-25-64, 42-24-59, 8-029-15-444
Здание расположено на земельном участке с кадастровым номером 725050100001002658 площадью 0,5278 га, для содержания и обслуживания станции технического обслуживания.
Аукцион проводится в соответствии с порядком проведения открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, принадлежащего ОАО «Славгородрайагропромтехника».
Лица, желающие принять участие в аукционе, не позднее срока, указанного в извещении о проведении аукциона, подают заявление на участие в аукционе, подписанное с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон, заявление об ознакомлении с объектом, к которым прилагаются:
- документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный банковский счет организатора аукциона — МГ УКП «Центр по приватизации» BY68BLBB30120700008710001001 Дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Могилевской области, код BLBBVBY2X, УНН 700008710 с отметкой банка;
- юридическим лицам или индивидуальным предпринимателям Республики Беларусь — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;
- иностранным юридическим лицам — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписки из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее 6 месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;
- иностранным индивидуальным предпринимателем — легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;
- представителем юридического лица Республики Беларусь — доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);
- представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь — нотариально удостоверенная доверенность;
- представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя — доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.
При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководителю юридического лица — также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).
К участию в аукционе допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявления на участие в аукционе с приложением всех необходимых документов, внесенные в установленном порядке на указанный в извещении расчетный банковский счет сумму задатка, заключившие с организатором аукциона соглашение, зарегистрированные в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе и получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления.
Организатор аукциона имеет право отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за три дня до наступления даты проведения аукциона. Объявление об отказе от проведения аукциона публикуется в том же печатном издании, в котором публиковалось извещение. Кроме того, организатор аукциона должен проинформировать участников, подавших заявление на участие в аукционе, об отказе от проведения аукциона.
Перед началом аукциона их участники обязаны зарегистрироваться у организатора аукциона и обменять билеты участников на аукционные номера, которые возвращаются организатору аукциона после их окончания.
Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе аукциона наивысшую цену.
В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явилось только одно лицо, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов (далее — единственный участник аукциона).
Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона обязан в установленном порядке возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение аукциона.
После предъявления копии платежных документов о перечислении суммы задатка на организацию и проведение аукциона, в установленном порядке, в соответствии с подписанным в день проведения аукциона соответствующим протоколом, между продавцом предмета аукциона и победителем аукциона (единственным участником аукциона) заключается договор купли-продажи предмета аукциона.
Договор купли-продажи заключается продавцом и победителем аукциона (единственным участником аукциона) в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола о результатах аукциона.
Условия и порядок оплаты — оплата стоимости предмета аукциона, приобретенного на аукционе, производится путем перечисления денежных средств на расчетный счет продавца в размере 100 % в течение 20 календарных дней с момента заключения договора купли-продажи объектов недвижимого имущества.
С объектами можно ознакомиться ежедневно в рабочие дни недели с 8.00 до 17.00, предварительно согласовав время с продавцом.
В предусмотренных законодательством случаях уплачивается штраф организатору аукциона в течение одного месяца в размере 100 базовых величин: победителем аукциона — в случае если он в установленном срок не подписал протокол о результатах аукциона, не возместил организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение аукциона, не подписал договор купли-продажи предмета аукциона; лицом, приравненным к победителю аукциона — в случае его отказа (уклонения) от возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и (или) подписания договора купли-продажи предмета аукциона; участниками аукциона — в случае их отказа объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан безрезультативным.
Контактные телефоны организатора аукциона для уточнения и получения дополнительной информации: (0222) 42-25-64, 42-24-59, 8-029-15-444

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона
Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)
по поручению ОАО «Пуховичский пищекомбинат», в лице антикризисного управляющего Боброва Д. А. в процедуре
экономической несостоятельности (банкротства) проводит открытый аукцион по продаже имущества в составе:

№ Лота	Наименование объекта	Инвентарный номер согласно данным бухучета	Начальная цена без НДС, бел. руб.	Размер задатка (10 %) бел. руб.
Технологическое оборудование для производства плодово-ягодных вин, вспомогательное оборудование и транспортные средства				
1	Стерилизатор паровой ВК-75-01, 2007 г. в., заводской № 175	Л001127	1 800,00	180,00
2	Измерительная система «АЛКО-1-50-10-0,7 бет», заводской № 6090162	0001101	1 350,00	135,00
3	Реактор варочный МЗС-210	1032	1 300,00	130,00
4	Полуприцеп-цистерна изотермическая на шасси МАЗ — 938020-1011, емкость цистерны 10 м куб., регистрационный знак отсутствует, цвет — серый, номер кузова (рамы) не читается	0001025	3 290,00	329,00
5	Автомат для наклейки акцизных марок К2-МНА-6-01, заводской № 970024	ЛР01220	2 100,00	210,00
6	Разгрузчик автомобильный У-15-УРАГ	ЦПВ0002	1 650,00	165,00
7	Разгрузчик автомобильный У-15-УРАГ-У	ЦПВ0002	3 780,00	378,00
Емкостное хозяйство:				
8	Емкость из нержавеющей стали, V=3 м куб.	Числится на счете 08 «Вложения в долгосрочные активы»	1 500,00	150,00
9	Сборник для сока, V=2 м куб.	0001175	1 300,00	130,00
10		0001008	1 400,00	140,00
11	Емкость горизонтальная стальная, V=71.9 м куб.	0001009	1 400,00	140,00
12		0001011	1 400,00	140,00
Транспортные средства:				
13	Микроавтобус грузопассажирский вагон RENAULT TRAFIC 2.0 16V, 2008 г. в., регистрационный знак АЕ 8855-5, цвет светло-синий, кузов (рама) № VF1JLWB68 Y271249	0001169	11 620,00	1 162,00
Оборудование:				
14	Сепаратор для соков Г9-КОВ, заводской № 2001	0001118	4 410,00	441,00
15	Моечная машина Ш12-КМО	ЦПВ0202	7 740,00	774,00
16	Аппарат розлива и упаковки жидких продуктов в картонную упаковку типа PURE PAK «Альгер-04А», 2016 г. в., заводской № 1602	Числится на счете 08 «Вложения в долгосрочные активы»	19 100,00	1 910,00
17	Транспортная котельная установка ТКУ-07Т (блочная-модульная котельная со вспомогательным оборудованием), 2006 г. в., заводской № 074	0001130	15 950,00	1 595,00
18	Гамма-радиометр «АТОМТЕХ» РКГ-АТ1320А, 2015 г. в., заводской № 21232	ЦС000294	3 150,00	315,00
19	Фильтр-пресс Ш4-ФФП-12, заводской № 104Р138/13 (чугун)	ЦПВ0165	2 050,00	205,00
Комплект оборудования для выращивания грибов в составе:				
20	Программно-технический комплекс оборудования адаптивной вентиляции и микроклимата для выращивания грибов «Тургор АМ»-Стеллаж	ЦС 000310	16 125,00	1 612,50
	Секция стеллажа	ЦС000308		
		ЦС000309		
Комплект имущества в составе:			121 710,00	12 171,00
№ л/п				
1	Ленточный пресс «Единство»	ЦС000302	115 200,00	
2	Автомобиль грузовой фургон VOLKSWAGEN CADDY CASTEN MAXI 2.0 TDI, 2008 г.в., регистрационный знак А1 3355-5, цвет синий, кузов (рама) № W 1 ZZZZK29X942825	0001185	6 510,00	

Шаг аукциона — 5 (пять) процентов.
Задатки перечисляются на р/с № BY56SPBS30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.
Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в следующем размере: по лотам №№ 1—20 — 10 (десять) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, по лоту № 21 — 3 (три) процента от окончательной цены продажи предмета аукциона.
 Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов, в указанный в извещении о проведении торгов срок, заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:
 - заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;
 - для индивидуального предпринимателя — копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);
 - для юридического лица — доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);
 - для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств в иностранном государстве и его административно-территориальных единицах в лице уполномоченных органов, международной организации — легализованного порядка копии документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);
 - для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, — доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.
 При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за границей, удостоверяют личность в Республике Беларусь, в том числе представляя юридические лица Республики Беларусь, предъявляя паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
 Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 3 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.
 Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.
 В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявления на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов от начальной цены.
 Организатор аукциона вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до даты их проведения.
 Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяется условиями о проведении торгов, ознакомиться с которыми можно в дни приема заявлений на участие в торгах, а также на сайте организатора торгов www.rft.by.
 Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 06.07.2019.
 Аукцион по лотам №№ 1—20 (повторный) состоится 29.08.2019 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 28.08.2019 до 16.00 по указанному адресу.
 Аукцион по лоту № 21 состоится 16.09.2019 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 13.09.2019 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БРЕСТОБУВТОРГ»

Предмет торгов — Лот:

- Изолированное помещение с инвентарным номером 100/D-70453 (наименование: помещение склада; назначение: складское помещение), площадью 547,9 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Я. Купалы, д. 100;
- Изолированное помещение с инвентарным номером 100/D-70454 (наименование: помещение склада; назначение: складское помещение), площадью 15,4 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Я. Купалы, д. 100;
- Комплект стеллажного оборудования, инвентарный номер 1067;
- Электропогрузчик TOYOTA 7FBEST15, инвентарный номер 1101.

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	21 062,70	Размер задатка, руб.	21 406,27
Продавец	ОАО «Брестобувторг» г. Брест, ул. Я. Купалы, 100, УНН 200019574		
Условия продажи	Без условий		
Организатор торгов	Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»		
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 20 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона		
Условия оплаты	В соответствии с заключенным договором купли-продажи		
Номер р/с для перечисления задатка	BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, БПС Банка BPSBY2X, УНП 201028245		
Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, можно узнать у организатора аукциона по телефонам:	8-(0162)-20-92-13, 21-88-81, 8-(029) 626-72-52		
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу:	г. Брест, ул. Наганова, 10, 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00		
Последний день приема заявлений —	16 сентября 2019 г. до 17.00		
* Участник аукциона, выигравший торги, оплачивает продавцу НДС в размере 20 % от продажной стоимости объекта, вознаграждение Организатору аукциона			

белагпропбанк
 ТРАДИЦИИ БУДУЩЕГО

ОАО «Белагпропбанк» сообщает,

что в связи с уменьшением с 14.08.2019 ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь на 0,5 процентного пункта до 9,5 процента годовых, с 15.09.2019 ОАО «Белагпропбанк» уменьшает на 0,5 процентного пункта плавающие процентные ставки по договорам банковского вклада «Универсальный» и «Сберегательный», заключенным в период с 02.08.2004 по 05.03.2006. Также в соответствии с условиями договора пролонгация вклада «Стабильный» осуществляется на условиях применения процентной ставки для данного вида вклада (депозита), действующей на день продления договора.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 от 13 января 2017 года выдана Национальным банком Республики Беларусь.

ООО «Расантхеторг»
(организатор аукциона) проводит 03.09.2019 г.

публичные торги в электронной форме в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по продаже имущества ЧУП «Евгений-Транс» (продавец).

- Сведения о предмете электронных торгов:** транспортное средство RENAULT 320.26, тип ТС-грузовой специальный автобестоимостель, кузов (VIN) VF633DV8000108677 2006 года выпуска, регистрационный знак AM 9680-5.
- Дата проведения электронных торгов:** 03.09.2019 года
- Место нахождения предметов электронных торгов:** Логойский район, д. Алексицы, ул. Центральная, д. 38.
- Начальная цена предмета электронных торгов:** 60 392 руб. 75 коп., без НДС.
- Шаг аукциона:** 5% — 3 019 руб. 64 коп.
- Сумма задатка:** 10% — 6 039 руб. 29 коп.
- Срок экспозиции:** 15 календарных дней.
- Сумма затрат Поверенного по организации и проведению электронных торгов:** 90 руб. 00 коп.
- Расчетный счет для перечисления суммы задатка:** BY56UNBS3012089360010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр. Победителей, 23/3, УНП 191514793.

Торги в электронной форме в процедурах экономической несостоятельности (банкротства) (далее — электронные торги) будут проведены 03.09.2019 г. в 9.00, на электронной торговой площадке WWW.TORG24.BY, окончание — 03.09.2019 г. в 17.00. Дополнительную информацию по участию в электронных торгах можно получить (8-029) 6703084, WWW.TORG24.BY.
 Дополнительную информацию по лотам: продавец ЧУП «Евгений-Транс», в лице управляющего по банкротству ООО «АСЕСОП», директор Яндовский Александр Александрович — (8-029) 5691972. Порядок проведения аукциона и оформления участия в электронных торгах указан в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора электронных торгов ООО «Расантхеторг» — WWW.TORG24.BY. Заявления (регистрация) на участие, необходимые документы и задаток в размере 10 % по каждому лоту принимаются по 30.08.2019 г.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «ОС и ВТ», г. Минск, ул. Филимонова, 25		
Предмет аукциона			
Месторасположение: г. Минск, ул. Филимонова, 25-12			
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер	
Помещение общественного питания с архивными и складскими помещениями	1356,1 кв. м	500/D-798788380	
Начальная цена с НДС 20 % — 900 479,27 бел. руб. (цена снижена на 5 %)			
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60 BLBB 3012 0191 0213 9000 1001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллекторная, 11 БИК BLBBV2X, УНП 191021390, получать платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона			
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленно для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и по порядку оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by			
Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 05.07.2019			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Дата и время проведения аукциона: 30.08.2019 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 29.08.2019 до 17.00 по указанному адресу. Тел: +375 17-280-36-37; +375 44-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by			

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении на ЭТП «ТОРГИБЕЛ» электронных торгов по продаже недвижимого имущества ОАО «Лунинецкий райагросервис»

Лот № 070819001: блок складов и компрессорная, инв.№133/С-14471, площадь — 1681,5 кв. м. Адрес: г. Лунинец, ул. Красная, 160В. Обременение: аренда (полный список приведен на сайте Организатора аукциона ino.by). Земельный участок с кадастровым номером 124750100001004247 площадью — 0,8685 га. Право аренды по 29.04.2069. **Начальная цена продажи с НДС, бел. руб. — 389 625,00. Задаток, бел. руб. — 38 962,50.**

Лот № 070819002: изолированное помещение АБК, инв.№133/D-9242, площадь — 3086,2 кв. м. Адрес: г. Лунинец, ул. Красная, 160 — 2. Обременение: аренда (полный список приведен на сайте Организатора аукциона ino.by). **Начальная цена продажи с НДС, бел. руб. — 741 960,00. Задаток, бел. руб. — 74 196,00.**

Условия: 1. Подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета электронных торгов в течение 5 (пяти) банковских дней после утверждения протокола. 2. Оплатить приобретенного на электронных торгах предмета электронных торгов осуществляется в течение 10 (десяти) банковских дней с момента подписания договора купли-продажи. 3. Оплатить Организатору аукциона вознаграждение в размере 1 % (один процент) от цены продажи предмета электронных торгов № 1, № 2 в течение 3 (трех) банковских дней после утверждения протокола

Дата и время начала проведения электронных торгов — 17.09.2019 в 11.00 (по времени на ЭТП «ТОРГИБЕЛ»). Шаг электронных торгов — 5 %

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом ЭТП «ТОРГИБЕЛ» в соответствии с Положением, утвержденного постановлением Совета Министров РБ № 608 от 12 июля 2013 г. Детальная информация о порядке участия в электронных торгах размещена на сайте ЭТП «ТОРГИБЕЛ» (<http://torgi.bel>).

Продавец: ОАО «Лунинецкий райагросервис», 225643, Брестская обл., Лунинецкий р-н, г. Лунинец, ул. Давыдова, д. 7, тел. 8 (01647) 4-84-31. Организатор электронных торгов и оператор электронной торговой площадки: РУП «Институт недвижимости и оценки» 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9. Электронный адрес ЭТП: <http://torgi.bel>.

Задаток перечисляется на р/с BY66BPSB3012154330789330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», БПС Банка BPSBY2X, г. Минск, не позже срока окончания приема документов на участие в электронных торгах. Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в электронных торгах 17.09.2019 (ОАО «Лунинецкий райагросервис», Лот № ...). Участник, желающий участвовать в электронных торгах в отношении нескольких лотов, вносит задатки в размере, установленном для каждого из лотов. Аккредитация, регистрация и участие в электронных торгах осуществляется на ЭТП «ТОРГИБЕЛ». Окончание приема заявлений с прилагаемыми к ним документами: 12.09.2019 в 11.00. Контактное лицо для осмотра Предметов электронных торгов — Швед Павел Александрович, тел.: 8(044) 736-95-62, 8(01647) 33437, 48325

Организатор электронных торгов: 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ГРЫБЫ НА СВАІМ УЧАСТКУ — МАРА ЛЮБОГА ГРЫБНІКА

Насамрэч наладзіць вырошчванне не асабліва цяжка, затое яно прынясе шмат радасці і карысці.

Найлягчэйшы варыянт стварэння грыбніцы — прынесці яе з лесу. Як жа гэта правільна зрабіць? Варта грыбніцу з месца, дзе яна жыве, збіраць не цалкам, а толькі частку, каб яна далей працягвала расці ў лесе або ў пасады. На сваім участку трэба стварыць пэўныя ўмовы. Падрыхтоўка месца заключаецца ў выкладанні асаблівага пласта (пілавіне, салома), на якім потым будучы размнажацца грыбы. Першы ўраджай з'явіцца менш, чым праз месяц.

Другі варыянт — перанос часткі дрэва або пнячка, засаджанага грыбамі. Цяжасць у тым, што разам з ядомымі грыбамі, вы можаце захапіць і агрунныя. Ідэальным месцам на вашым участку будзе прыдатная цурка або пень, у які грыбніцу можна будзе лёгка выкласці. Але вельмі важна, каб пнячэк з лесу і дрэва або пень на участку былі адной пароды. Калі гэтага не ўлічыць, ураджаю чакаць не варта.

Можна скарыстацца высушанымі шапачкамі: падрыхтаваць участак, высыпаць іх і прысыпаць тон-

кім пластом глебы зверху. Пасля рэгулярна паліваць грыбніцу.

Бывае і такое, калі са спор свежых грыбоў з'яўляецца ўраджай. Але падыход у развядзенні ў гэтым выпадку некалькі адрозніваецца. У такім варыянце зямлю неабходна ўвільгатніць, на яе пакласці шапачкі свежага грыба, і праз пару дзён іх трэба сабраць.

Самыя папулярныя грыбы для вырошчвання

У першую чаргу, да іх адносіцца белы грыб. Ён лічыцца сапраўдным каралём, яго вырошчваюць многія грыбнікі. Праблема заключаецца ў тым, што ён прыжываецца не з любымі раслінамі, дрэвамі. Давядзецца шмат часу выдаткаваць, каб выбраць з кім ён можа расці і развівацца. Яго грыбніца практычна на зрасцеацца з каранямі. Ідэальна падыходзяць лісьцяныя або іглічныя дрэвы.

Другі па папулярнасці грыб — шампінён. Ён унікальны па сваім вырошчванні, не мае ніякіх асаблівых патрабаванняў.

Каб кветкі цвілі даўжэй...

Каб падоўжыць, расцягнуць цвіценне руж, трэба выдаляць усе адцвілыя кветкі і парасткі. Калі ў півонах не выдаляць бакавыя бутоны, а адцвілыя цэнтральныя кветкі выразаць да ўзроўню бакавых — півоні будуць цвісці нашмат даўжэй.

Падоўжыць цвіценне флэксаў можна, калі абрэзаць напалову частку парасткаў, якія развіліся. На скарачаных парастках развіваюцца бакавыя, якія цвітуць пазней.

Двухлетнікі (незабудка, стакроткі, браткі, гваздзік турэцкі) будучы цвісці даўжэй, калі ў іх выдаляць адцвілыя кветкі, не даючы раслінам завязваць насенне. Калі ў мацыёлы асцярожна выразаць адцвілыя парасткі, расліна будзе ўтвараць новыя і цвісці да позняй восені.

Аднелетнікі (агератум, лабелія, лабулярыя) пры адцвітанні можна зрэзаць «на пень», пакінуўшы 2-3 сантыметры ніжняй часткі сцябла, а затым паліць і ўгнаіць. Да канца лета расліны зацвітуць другі раз. Калі ў шматгадовага лубіну зрэзаць адцвілыя сцёблы каля глебы, не пашкоджаючы лісце разеткі, то да восені ён парадзе вас цвіценнем яшчэ раз.

І яшчэ. Хочаце захаваць дэкаратыўнай лістоў раслін, якія адцвітаюць, — не дпускаяйце ападання кветкавых пясціскаў на лісце. У канцы цвіцення кветку выдаляць цалкам, абрэзаўшы яе да ўзроўню лісця.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	5.45	20.42	14.57
Віцебск	5.31	20.36	15.05
Магілёў	5.35	20.32	14.57
Гомель	5.37	20.24	14.47
Гродна	6.01	20.57	14.56
Брэст	6.07	20.52	14.45

Месяц

Першая квадра 7 жніўня.
Месяц у сузор'і Вадаліва.

Імяніны

Пр. Аляксандра, Гурья, Дзмітрыя, К. Максіміліяна, Яўсея.

Фота Максіма ШАСТАКОВА

ЗАЎТРА

...у суседзяў

ВАРШАВА	+28...+22°С	КІЕЎ	+21...+23°С	РЫГА	+18...+21°С
ВІЛЬНЮС	+18...+20°С	МАСКВА	+23...+25°С	С.-ПЕЦЬРБУРГ	+18...+20°С

УСМІХНЕМСЯ

— Што можа быць прыгажэй, чым тонкая шлейка, якая злёгка спадае з жаночага пляча?
— Смажаныя сасіскі з памідорамі, залітыя трыма яйкамі і пасыпаныя зелянай.

На сумоі:
— Вашы недахопы?
— Маўклівы.
— Вашы вартасці?
— Негаваркі.

У панядзелак кінуў піць.
А ў пятніцу разумеў, што не дакінуў.

Рэцэпт «Ялавічына па-англійску».
Калі будзеце ў гасцях, вазьміце на гаспадарскай кухні вялікі кавалак ялавічыны і сідзіце не развітаўшыся.

саксальна.ру

Даты

Падзеі

Людзі

14 ЖНІЎНЯ

1385 год — падпісана Краўская унія — дагавор аб саюзе Вялікага Княства Літоўскага з Каралеўствам Польскім з дапамогай шлюбю вялікага князя ВКЛ Ягайлы і польскай каралевы Ядвігі; заключаны ў Краўскім замку (цяпер Смаргонскі раён). Асноўнай мэтай саюза было прадэяўна знешняй небяспеды абедзвюх дзяржаў. У стварэнні саюза былі зацікаўлены як літоўскія і беларускія феодалы, так і польская шляхта, а таксама каталіцкая царква, якая атрымала магчымасць мірным шляхам ахрысціць апошні паганскі народ у Еўропе. У выніку гэтага пагаднення абедзве дзяржавы ўзначалі адзін манарх (вялікі князь Ягайла), але кожная з іх мела сваю сістэму кіравання і праводзіла самастойную палітыку. Менавіта Краўская унія паклала пачатак трывалому і працягламу саюзу абедзвюх дзяржаў.

1882 год — нарадзіўся (вёска Шацк, цяпер у Пухавіцкім раёне) Аляксандр Мікульчык, беларускі паэт. Друкаваўся ў газетам «Наша ніва», «Северо-Западный край» і іншых. Шырока вядомасць атрымаў яго верш «Ад веку мы спалі і нас разбудзілі...», напісаны ў 1905 годзе і вядомы яшчэ пад назвай «Беларуская Марсельеза». Верш стаў папулярнай рэвалюцыйнай песняй, доўгі час лічыўся народным або ананімным творам. Памёр паэт пасля 1918 года.

1889 год — 130 гадоў з дня нараджэння (г. Гродна) Авеіра Маркавіча Касцючкі, ваеннага лётчыка, Георгіеўскага кавалера. У 1914 годзе накіраваны ў Брэст-Літоўскі крапасны авіяцыйны атрад. Камандзір першага ў свеце цяжкага самалёта-бамбардзіроўшчыка «Ляў Мурамец». Вызначыўся ў 1916 годзе на Паўночна-Заходнім фронце: пасляхова бамбардзіраваў стратэгічна важныя аб'екты ворага тэлу; у адным

з баёў быў цяжка паранены, але скончыў выкананне баявога задання і вярнуўся на аэрадром. За баявыя заслугі ўзнагароджаны ордэнам Святога Георгія 4-й ступені. Памёр у 1935 годзе. Яму ўстаноўлены помнік на магіле ў Стоубцах, дзе ён жыў і памёр.

1969 год — на возеры Нарач Мядзельскага раёна адкрыты рэспубліканскі піанерскі лагер «Зубранка».

1867 год — нарадзіўся Джон Голсуарсі, англійскі пісьменнік, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры (1932), аўтар раманаў «Востраў фарысеяў», «Патрыцый», трылогіі «Сага аб Фарсайтах».

1930 год — апублікавана пастанова ЦВК і СНК СССР «Аб усеагульным абавязковым патрабаваннем навучэнні».

1941 год — на борце брытанскага лінкара «Прынц Валійскі» прэзідэнт ЗША Ф. Рузвельт і прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі У. Чэрчыль падпісалі «Атлантычную хартыю» аб агульных мэтах вайны супраць нацысцкай Германіі і аб пасляваенным устройстве свету. 24 верасня 1941 года на Лонданскай канферэнцыі СССР заявіў аб далучэнні да асноўных палажэнняў хартыі, што стварыла перадумовы для ўтварэння антыгітлераўскай кааліцыі.

1945 год — пасля разгрому сваецёмкі войскамі Квантунскай арміі (у ходзе Маньчжурскай аперацыі) урад Японіі прыняў умовы Патсдамскай дэкларацыі аб капітуляцыі.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЕГІСТРАЦЫЯНЫ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА. ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВЕНА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯЧУК, Н. РАСОЛКА, С. РАСОЛКА, А. СЛАНЕУХА (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 Тэлефоны ў Мінску: прыёмная — 287 18 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркерынг — 337 44 04, бухгалтэры: 287 18 81.
 Аўтары аўтыбіяграфічных матэрыялаў нясець адказнасць за наданні і дэталізацыю фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца суадпавядальнымі меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Парудку матэрыялаў, аўтыбіяграфічных і «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў); zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламнага афарызмаў ляжыць на афарызмадаўцы.
 Газета адрасавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
 Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2790. Нумар палісканы ў 1930 13 жніўня 2019 года.